

Naš kraj

INFORMATIVNO GLASILO OBČINE DOBREPOLJE

letnik IV, št. 3

marec 1998

Podeljena so Jurčičeva priznanja

Na osrednji prireditvi ob letošnjem kulturnem prazniku 7. februarja v Grosuplju, pripravila jo je ZKO občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, so bila podeljena Jurčičeva priznanja za dolgoletno in uspešno delo na področju ljubiteljske kulture. Iz KD Dobropolje sta priznanji dobila Vinko Tiselj in Aleksandra Zalar. Obema čestitamo, enega od njih, Vinka Tislja, pa predstavljamo na strani 8

Fotografija nagrajencev:

Prvi z leve: Vinko Tiselj, četrta z leve: Aleksandra Zalar, ob njej župan Anton Jakopič

Kulturno društvo Dobropolje je dobilo novo vodstvo

Na občnem zboru KD Dobropolje, ki je bil 14. februarja, je bil za predsednika izvoljen Janez Tomšič iz Kompolj. Tajnik bo David Jakopič, blagajničarka pa Damjana Palčar. Podrobneje o občnem zboru na strani 11

Iz vsebine:

- ◆ Začela se je obravnava proračuna
- ◆ Kako je z zaposlenostjo v občini
- ◆ Prireditve ob kulturnem prazniku
- ◆ Iz občnih zborov in sestankov
- ◆ Gradnja prizidka
- ◆ Razvoj šolstva
- ◆ Razstava Toneta Kralja v Moderni galeriji
- ◆ Šport

Naslednja številka Našega kraja bo izšla konec marca. Prispevke sprejemamo do 12. v mesecu.

Kako je z zaposlenostjo naših občanov?

Mnogo se govori in piše o brezposelnosti v Sloveniji in v Evropi. Nismo pa še do sedaj javno spregovorili o brezposelnosti v naši občini. Uradna številka, objavljena v januarški izdaji statističnih informacij, nam poda naslednjo sliko: V občini je zaposlenih in samozaposlenih skupaj 649 prebivalcev. Od tega je zaposlenih v podjetjih in ustanovah 353, pri podjetnikih 76, samozaposlenih podjetnikov je 70 in 125 občanov je zavarovanih kot kmetje.

Izven občine je zaposlenih še približno 700 naših občanov, brezposelnih pa je, uradno po statistiki za oktober prejšnjega leta, 168 naših občanov. V procentih pomeni to 11,5% brezposelnosti. Od tega jih je 46 takšnih, ki uradno ne prejema nikakršnega dohodka in jim mora, po zakonu, občina plačevati osnovno zdravstveno varstvo.

To so uradne številke. Kakšna pa je brezposelnost v resnici, je seveda težko reči. Vsekakor je res, da je izguba dela za vsakega posameznika izredno boleča zadeva, ki ima seveda tudi svoje finančne posledice. Po drugi strani pa je tudi res, da je izredno težko dobiti delavce v občini. Večkrat se pogovarjam s podjetniki v občini in vsi po vrsti zatrjujejo, da je delavca izredno težko dobiti. Torej je z brezposelnostjo nekaj narobe. Ali so številke napačne ali pa ljudje kljub vsemu nekaj delajo, uživajo pa bonitete brezposelnih.

Ta problem je v Sloveniji splošno znan in občani naše občine niso nobene izjeme. Po svetu velja pravilo, da brezposelna oseba poprime za vsako delo, samo če ga dobi in to ne glede na izobrazbo, tudi delovne borze po svetu nastopajo v tem smislu. Najdejo ti neko delo, če ga ne sprejmeš, te črtajo iz spiska prejemnikov pomoči. Seveda potem vsak, ki poprime sebi neustrezno delo, potem išče naprej in, ko ga najde, se prezaposli. Pri nas ta zadeva še ni urejena.

Poseben problem predstavljajo prve zaposlitve. Mladi, ki nimajo prakse, morajo včasih zelo iskati delo po več let, da ga dobijo,

zlasti če so se izučili poklica, za katerega se delo težko dobi, ker je takšnega profila delavcev preveč. Zato je izredno pomembno pri odločitvah mladih, da se odločajo za tako imenovane deficitarne poklice, ker potem s službo ne bo nobenih problemov. Včasih slišim kakšnega mladega, ki pravi, češ to me pa ne veseli. Seveda je važno, da dela takšno delo, ki ga bo veselilo, toda če ne bo dobil dela, tudi veselja ne bo.

Situacija v občini je bila seveda najbolj kritična po objavi stečaja Iskre v letu 1996. Zadeva se je deloma popravila, saj se je v Iskri ponovno zaposlilo precej delavcev. Če pa pogledamo, kakšne so kategorije brezposelnih v občini, ugotovimo, da je med brezposelnimi največ mladih in pa starejših, ki so tako rekoč pred upokojitvijo, vendar nimajo dovolj let. Ti so najtežje zaposljivi. Problem ni tako velik za tiste, ki še dobivajo vsaj nadomestilo iz borze, problem je s tistimi, ki tudi tega ne dobivajo in so brez vsakih dohodkov in jim ne tečejo niti leta. To je še posebej boleče za mlade ljudi, saj bodo na ta način ostali na stara leta brez pokojnin. Zato je zlasti problematična zadeva okoli teh 46 naših občanov, ki uradno nimajo nikakršnih prejemkov in jim obvezno zdravstveno zavarovanje plačuje občina. Del teh ljudi se na našem spisku drži že nekaj let. Tu gre za mlade ljudi, ki po našem mnenju niso nezaposljivi in tudi najbrž ne bi smeli biti večji problem za njihovo zaposlitev, tudi dejansko niso v celoti brezposelni. Za takšne je seveda zelo nesmiselno, da vztrajajo v takšnem statusu, za kar jim bo seveda še zelo žal. Opažamo namreč, da se nekateri iskreno in vztrajno prizadevajo, da dobijo

zaposlitev, pa jo mnogokrat ne morejo tako hitro dobiti, nekateri pa so v tem statusu kar zadovoljni in zelo malo ali nič ne naredijo, da bi si poiskali redno zaposlitev. Črna zaposlitev je seveda kazniva in bo vse bolj pod udarom inšpekcijskih služb, kar je seveda v celoti pravilno. Črna zaposlitev tudi ne nudi socialne varnosti.

Vprašanje brezposelnih je seveda izredno občutljiva tema, h kateri je potrebno pristopiti izredno tankočutno, da ne bi komu prizadejali krivice. Zadeva pa seveda tako posameznika, kot vse nas. Mnogi so tudi prepričani, da bi morala tudi na tem področju kaj narediti občina. Žal, občina nima nikakršnih direktnih pristojnosti niti finančnih možnosti za reševanje te problematike neposredno, razen tega, da mora obvezno zdravstveno zavarovati vsakega, ki nima običajnih dohodkov in ne more biti več zavarovan preko staršev ali koga drugega. Delno to problematiko lahko rešuje na dolgi rok, s tem da pripravlja prostor in privablja nove investitorje, ki bodo pripravljeni odpirati nova delovna mesta. Novih delovnih mest nikjer po svetu ne odpira država niti občina, razen v okviru različne birokracije, ampak jih odpirajo posamezni investitorji, delniške družbe in korporacije. Z veseljem lahko ugotovimo, da je v naši občini precej posameznikov, ki so že vstopili v svet podjetništva in uspešno delajo in tudi zaposlujejo nove delavce. Mnogi bi lahko tudi še uspešno delali, pa nekako ne zberejo dovolj poguma, da bi začeli. Občino obiskujejo tudi potencialni investitorji, ki bi bili pripravljeni zaposliti tudi večje število delavcev. Seveda so to poizvedovanja, vendar je tudi upanje, da se bo del tega tudi uresničilo v bližnji ali daljni prihodnosti. Občina v okviru svojih skromnih finančnih možnosti tudi nudi kredite preko skupnega sklada treh občin za pospeševanje drobnega gospodarstva in kredite za kmetijske namene in dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

Statistični urad Republike Slovenije nam pošilja tudi podatke o plačah v občini. Ko smo ravno pri tej temi je prav, da predstavimo tudi te. Poprečna bruto plača v oktobru 1997 (to je zadnji znani podatek) je bila 131.414 SIT. Poprečna neto plača pa točno 86.000 SIT. To so plače tistih delavcev, ki so zaposleni v občini Dobropolje. Kakšne so plače tistih naših občanov, ki so zaposleni izven občine nam iz teh podatkov ni razvidno.

Župan Anton Jakopič

Prva obravnava proračuna za leto 1998

28. januarja je imel Občinski svet že 40. sejo v svojem mandatu. Bila je ena najdaljših, saj sta obravnava zaključnega računa, še bolj pa proračuna za tekoče leto, vedno točki, pri katerih je razprava najdaljša.

Zaključni račun za leto 1997 je bil v obravnavi osnutka. Razprava je bila v večji meri naravnana na pojasnila v zvezi s posameznimi postavkami zaključnega računa, ki so jih člani sveta zahtevali od župana in občinske uprave.

Pred obravnavo je bilo posredovano poročilo oziroma zapisnik nadzornega odbora. Čeprav je bil predstavljen že drugič, člani sveta z njegovo obliko in vsebino niso bili povsem zadovoljni in pričakujejo, da bodo do končnega sprejema zaključnega računa, dobili poročilo dopolnjeno. Zanimali so jih tudi natančni podatki o do sedaj zbranem denarju iz samopriskpevka, kar bo občinska uprava pripravila do naslednje seje. Sicer pa zaključni račun, ki so ga svetniki dobili v obravnavo, izkazuje precejšen presežek prihodkov nad odhodki. Nastal je zaradi namenskih sredstev za gradnjo prizidka, ki bodo porabljeni v letošnjem letu.

◆◆◆

Na dnevnem redu pa je bila tudi prva obravnava proračuna za letošnje leto. Župan je v uvodni predstavitvi dejal, da je bil pri sestavi slednjega, v največji zagati doslej. Vzrok je gradnja prizidka, zaradi katerega bodo druge investicije, posebno na cestnem področju, letos nekoliko omejene. Vzrok je, po njegovih besedah, treba iskati tudi v skromnem deležu lastnih prihodkov, s katerimi razpolaga občina. Razen samopriskpevka, ki je namenski, je teh sredstev sorazmerno malo.

Značilnost proračuna je velika postavka prenesenih sredstev iz prejšnjega leta, kar je, kot je bilo že omenjeno, namenjeno gradnji prizidka. Sploh bo polovica celotnega proračuna ali kar dve tretjini investicijskega denarja porabljenega za gradnjo šole in mrliške vežice. Ker bo država letos dala le del obljubljenih sredstev za šolo, ostalo pa prispevala šele v letu 1999, se bo morala občina v letošnjem letu za višino teh sredstev zadolžiti.

Od cestnih investicij je največja gradnja celotne trase stare ceste proti Rapljevem.

Na komunalnem področju je poleg vežice večja postavka še za odlagališče komunalnih odpadkov (odkup zemljišča in dokumentacija). Za obnovo vodovoda pa se bodo sredstva od marca dalje zbirala preko Komunalnega podjetja. V letošnjem letu se bo predvidoma obnavljal vodovod skozi Poniške, delno pa še v Mali vasi Kompoljah in na Vidmu.

Svetniki so z vrsto pripomb in konkretnih predlogov, osnutek potrdili, sicer pa so

sklenili, da javna razprava traja še štirinajst dni po sprejemu osnutka. Na naslednji seji bodo tako sprejeli dokončen predlog proračuna, zato bomo o njem lahko natančneje poročali v naslednji številki.

◆◆◆

Poleg nekaterih formalnih sklepov so člani sveta potrdili še povprečno ceno gradnje za m² stanovanjskih površin in stroške komunalnega urejanja stavbnih zemljišč na območju občine. Po informacijah, ki jih je dobila občinska uprava, je cena v naši občini med najnižjimi. Gre za ceno, na katero se opirajo cenilci pri cenitvah stanovanj.

Pod točko razno je bilo izpostavljenih še nekaj zadev, verjetno pa zaradi dokaj pozne ure svetniki na tokratni seji niso imeli veliko pripomb ali vprašanj.

Trije predlagatelji so na seji vložili pismeni predlog ŠD in Vaške skupnosti Videm, v katerem predlagajo investicije za ureditev igrišča na Vidmu za naslednje obdobje. Na seji pobuda zaradi dolge razprave pri drugih točkah še ni prišla na vrsto za obravnavo.

M. Steklasa

Gradnja prizidka

Z veseljem sporočam vsem bralcem Našega kraja, da smo v januarju in februarju napravili veliko del pri gradnji prizidka vrtca in šole. Na zunaj lahko vsi vidite, da je stavba že izolirana z osem centimetrsko izolacijo in da so že postavljeni odri, ki čakajo toplega vremena in zidarjev za izdelavo fasade.

Zgradba ima tudi že žlebove. Še mnogo večji pa je v tem času vrvež v notranjosti. Tako je že nepeljana centralno ogrevanje, postavljena je tudi večina radiatorjev. V času zimskih počitnic bomo izvedli priključitev na obstoječe peči v kotlovnici sedanje šole. Prav tako so v januarju potekala vodo-inštalaterska dela. Tudi električna inštalacija

je v grobem vsa napeljana, tako da bodo učilnice že pripravljene za beljenje. V začetku marca bodo potekala dela na stropu računalniške učilnice. Vrtčevski del ima že vse predelne stene. Na stenah, kjer je bil potreben omet, so dela končana, prav tako pa smo v prostorih, kjer bo jaslični oddelek že vstavljen, ena in druga tako da so z Inštituta

Jožef Štefan merili sevanje radona. Ko bomo dobili rezultate, vas bom obvestil, kajti sedaj potekajo merjenja sevanja radona tudi v obstoječi šoli.

Med zimskimi počitnicami so potekala dela na povezavi med novim delom in sedanjo zgradbo. Tako je bilo potrebno kar na treh mestih rezanje sten in vstavljanje protipožarnih vrat. Hkrati so potekala dela tudi pri preurejanju sobe, kjer gostuje glasbena šola, ki se je morala začasno iz tega dela preseliti v prostore občine. V teh dneh ima tudi hišnik centralne šole ogromno dela pri povezavi sedanjih vodnih in ostalih inštalacij z inštalacijami v prizidku. Podreti je bilo potrebno tudi del odra v jedilnici, ki ga bomo zaradi prehoda posodobili. Do konca meseca maja bodo verjetno v grobem že narajena vsa dela na prizidku, nakar se bodo

pričela nekatera obnovitvena dela, ki so v načrtih zaradi povezav z novim delom in preselitvijo nekaterih dejavnosti.

Vesel sem, da imamo s predstavniki GPG Grosuplje Dolenjgrad dobre odnose, da smo vsakodnevno v kontaktih, sproti usklajujemo delo in delamo načrte za naprej. Na ta način poizkušamo napraviti operativni plan gradbenih del, ki je še sprejemljiv za gradbince, hkrati pa poskušamo, da tudi pouk na naši šoli ni bistveno prizadet zaradi teh del.

Ko sem vsakodnevno v nastajajoči stavbi, že vidim pred seboj 1. september, ko bomo lahko imeli pouk v eni izmeni v prostornih in sodobnih učilnicah, kjer bodo tudi malčki zaživeli v najboljših vrtčevskih prostorih Slovenije.

Ivan Grandovec

OSNOVNA ŠOLA DOBREPOLJE
VIDEM 80, 1312 VIDEM DOBREPOLJE
Tel. 787-210, Fax: 787-210

R A Z P I S

Vse zainteresirane starše, ki želijo, da bi njihovi otroci obiskovali vzgojo in varstvo v naši enoti vrtca na Vidmu, od 1. septembra 1998 dalje, vabimo, da pokličejo tajništvo šole (787 - 210) in naročijo obrazce za sprejem otrok v vrtec. Prijave bomo sprejemali do 31. maja 1998, in sicer za naslednji skupini:

- jaslični oddelki (do tretjega leta starosti)
- druga starostna skupina (od treh let do priprave na vstop v osnovno šolo)
- tretja starostna skupina (priprava na vstop v osnovno šolo v okviru vrtca).

O rezultatih izbire otrok, ki bodo sprejeti v vrtec, boste obveščeni do 8. junija.

Opombi:

- Za otroke, ki že sedaj vključeni v naš vrtec, ni potrebno podajati nobene prijave.
- Datum vpisa otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali pripravo na vstop v osnovno šolo (malo šolo) in ne bodo obiskovali vrtca, bomo pravočasno sporočili.

Ravnatelj: Ivan Grandovec

V mesecu marcu župnija Dobropolje tudi letos pripravlja postna predavanja

o aktualnih temah s skupnim naslovom

ŽIVLJENJSKO KRŠČANSTVO

1. predavanje: nedelja, 8. marec, ob 19.00:

*Spori v družini. Zakaj?
Predava p. Beno Lavrih, jezuit*

2. predavanje: nedelja, 15. marec, ob 19.00

*Vzljubil sem te, lepota večno nova, večno lepa
Predava dr. Marjan Turnšek*

3. predavanje: nedelja, 22. marec, ob 19.00

*Odgovornost kristjana v družbenopolitičnem življenju
Predava profesor Justin Stanovnik*

4. predavanje: nedelja, 29. marec, ob 19.00

*Kako danes razpravljati o reinkarnaciji
dr. Rudi Koncilija*

Vsa predavanja so namenjena vsem tako poročenim, kot tudi fantom in dekletom, starejšim in mlajšim.

Vabimo vas, da se jih udeležite.

O p o z o r i l o

Uprava RS za zaščito in reševanje je razglasila veliko požarno ogroženost naravnega okolja v Sloveniji. Tako je strogo prepovedano kurjenje, sežiganje, uporaba odprtega ognja v naravnem okolju ter puščanje ali odmetavanje gorečih ali drugih predmetov, ki lahko povzročijo požar!

Dosledno naprej

V soboto in nedeljo, 24. in 25. januarja letos je bil v Mariboru kongres Liberalne Demokracije Slovenije. Zbralo se je 311 delegatov in okoli 50 gostov.

Zbrani smo bili delegati stranke, ki je v preteklih šestih letih v Sloveniji igrala ključno vlogo kot vladna stranka in nosila odgovornost za razvoj slovenske države in družbe. V preteklosti dejanja naše stranke in razprave niso bila takšne, kot pri drugih strankah. Premalo smo razmišljali o sebi, premalo smo se ukvarjali z abstraktnimi in ideološkimi stvarmi v stranki in se več ukvarjali s praktičnimi problemi vodenja države. Bistvenih sprememb sicer ne more biti, če želi biti LDS uspešna vladna stranka. LDS ima dovolj potenciala, da se profilira tudi na ideoloških in zgodovinskih vprašanjih. Tej stvari bo tudi potrebno posvetiti v bodoče več pozornosti. Državotvorno funkcijo stranke bo potrebno prenesti še v prihodnost, po drugi strani pa jasno izpostaviti vrednostni profil strankinega delovanja.

Šestletno obdobje delovanja stranke je priznано tudi zunaj meja naše države, kot obdobje politične stabilnosti. Izognili smo se balkanski krizi, utrdili suvereno državo, zagotovili gospodarsko in politično preživetje in to z dobro perspektivo za naprej. Politični sistem, ki izhaja iz slovenske ustave in zakonov, navaja na princip koalicijskega vladanja, na princip delitve oblasti. Važno se je dogovarjati in se izogibati ekstremom. Ker volilni sistem ne omogoča večinske volilne zmage posamezne stranke, je realnost takšna, da LDS deluje z relativno večino, ter pri tem upošteva partnerje, se z njimi dogovarja in deluje.

V tem političnem trenutku bi bila polarizacija za Slovenijo slaba. Do tega bi prišlo na zgodovinskih in ideoloških osnovah, v katere pa na srečo večina ljudi ne verjame. Znani so poizkusi, da bi se slovenski politični prostor razdelil na nekakšne pomlad-

nike in nepomladnike. Takšna delitev je večini Slovencev tuja, saj bi pomenila nadaljevanje zgodovinskih delitev, ter poudarjanje preživelih ideoloških razhajanj. Večino ljudi zanima sedanost in prihodnost. Razlogi za strankin politični uspeh je v tem, da so bile izbrane prave teme za reševanje sedanjega kakor tudi prihodnjega življenja ljudi na tem prostoru. Ne želimo deliti to malo Slovencev in Slovenk na dva politično sovražna tabora. V preteklosti se je takšna delitev vedno končala tragično.

Strankina obsodba totalitarnih režimov je nedvoumna. Ne glede na to ali so prihajali z leve ali desne strani političnega spektra. Priznavamo vsa pozitivna prizadevanja preteklih generacij ter boj za narodno samobitnost in samostojnost. Temeljno vprašanje stranke je odnos do človeka, človekovih pravic, predvsem pa do človekove individualne svobode. To je za nas nad vsako ideologijo. Tuje so nam vse tiste ideologije, ki manipulirajo z ljudmi. Vse te svetle in silne ideologije so samo pripeljale ljudi do trpljenja in žrtev. Po vseh težkih izkušnjah

stranka ne more več prisegati na socialistične ideje. Ne pustimo si metati v obraz divjega liberalizma, kajti nismo samo goreči zagovorniki kapitalizma in profita. V družbi ne sme biti stalnih poražencev brez sleherne perspektive. Težko je najti pot med ekonomsko učinkovitostjo in socialno pravičnostjo. Prav to težko pot si je naša stranka izbrala. Naš liberalizem ni priseganje na stari primitivni kapitalizem, temveč si želimo enostavno in preprosto moderno gospodarstvo, s katerim bi vzdržali težko tekmo v svetovnem merilu.

V bodoče si bo stranka prizadevala ohraniti sedanja koalicijska razmerja, če bi se v bodočnosti izkazalo, da to ni možno, se bo morala LDS odločiti za odstop od tega koncepta politike ter za prehod na politično bipolarnost. Do dolgoročnega odgovora na to bomo vsi skupaj prišli najverjetneje ob koncu sedanjega mandata. Če bo koalicija preživela svoj mandat s solidnimi dosežki, potem je to tudi vzorec za politično sodelovanje v bodoče.

Na gospodarskem področju stranka zasleduje več ciljev. Potrebno bo še naprej delovati na iskanju novih trgov in iskanju poti v nov gospodarski sistem. Začrtana je finančna trdnost in jo precej uspešno tudi izvajamo.

Pred nami je še reforma pokojninskega zavarovanja in davčnega sistema. Predvsem pa moramo Slovenijo ohraniti kot finančno trdno državo, liberalizirati finančni sistem ter ga dokončno pripeljati do nižjih stroškov financiranja.

LDS je najbolj proevropska stranka, ki vseskozi vztraja na poti v Evropo. Kaj bi sicer brez takšne evropske povezave. Skupni evropski trg in delovanje v njemu nam bo dalo možnost preživetja hude konkurence ameriških in azijskih finančnih trgov. Prvič v zgodovini prihaja do takšnega pomembnega in pogumnega združevanja v Evropi. Tako političnega kot gospodarskega povezovanja med različnimi državami, poleg boljše učinkovitosti našega gospodarstva, je tukaj Evropa tudi garant boljše varnosti naše države. Skupaj s povezavo z zvezo NATO, seveda. Vprašanje Evrope bo v naslednjih letih poglavitno in najpomembnejše, s katerim se bomo srečevali. Če za nas obstaja vizija, potem je to evropska vizija. To je Evropa brez vojn, s stabilnim gospodarskim, kulturnim in političnim življenjem. Pri tem pa nas čaka ogromno dela. Večino naših potencialov moramo usmeriti v evropsko usklajevanje in priprave. Z drugimi strankami se bo potrebno dogovoriti za učinkovit postopek sprejemanja zakonov in harmonizacijo z Evropsko unijo.

To so temeljna vprašanja našega bodočega

ga delovanja. LDS ima jasne programske usmeritve na večini področij življenja in dela. Potreben je še en resen dogovor o izvajanju številnih nalog, ki so pred nami. Slovenke in Slovenci so nam do sedaj izkazali zaupanje in upam, da ga bomo upravičili tudi v prihodnje. V stranki bo še naprej pre-

vladal razum in tolerantnost do drugače mislečih. LDS mora ostati stranka, v kateri bodo ljudje prepoznavali največ odgovornosti, znanja in zdravega razuma. Vztrajnosti pa nam ne manjka.

Zvonimir Zabukovec

Slovenska ljudska stranka delavno v volilno leto

**Upravni odbor SLS
Podružnica Dobropolje
je na svoji seji dne
11.2.1998 pregledal
dosedanje delo in načrt
delovanja za tekoče
leto.**

Upravni odbor se je najprej seznanil z vseslovenskim strankinim posvetom in občnim zborom ženske zveze pri SLS, ki je bil 6. in 7. februarja v Semiču. Posvetovanja v Semiču so se udeležili vsi vidnejši predstavniki stranke, ministri in poslanci. Na posvetu je bilo ugotovljeno, da je delovanje v kolaciji s programsko povsem nesorodno stranko težavno, vendar stranka uspešno prodira v slovenski prostor s svojimi programskimi izhodišči, od katerih seveda ne odstopa, četudi je usklajevanje težavno. Stranka in njeni vidnejši predstavniki doživljajo v zadnjem času več napadov našega tiska. To so razpravljajci na posvetu ocenili kot pozitivno in dokaz, da stranka deluje resno in zagovarja svoj program, ki seveda silam kontinuitete, ki obvladujejo pretežni del medijev ni po volji. Razpravljajci so dali svojim predstavnikom ministrom in poslancem podporo in zahtevali dosledno uveljavljanje svojega programa.

Na posvetu, ki je bil posvečen tudi aktivnostim v letošnjem volilnem letu na lokalni ravni, je bilo tudi zelo jasno izraženo stališče, da kolicija na republiški ravni v ničemer ne zavezu-

je podružnic na terenu. Oblikovanje koalicij po občinah je v celoti prepuščeno podružnicam, ki se na terenu v pretežni meri povezujejo z blokom pomladnih strank.

Izredno obiskanega občnega zbora Ženske zveze pri SLS so se udeležile tudi naše predstavnice, ki so s svojim nastopom tudi aktivno posegle v razpravo na okrogli mizi, ki je bila v nadaljevanju občnega zbora. Osrednja tema je bila posvečena razpravi o naši družini in o aktiviranju žensk v politiki.

Upravni odbor podružnice je nadaljne razpravljajal o pripravah na občni zbor stranke, ki bo predvidoma v sredini marca in o nadaljnjih aktivnostih v letošnjem volilnem letu. Analiza dosedanjega dela kaže, da se je stranka aktivno vključila v razvoj občine in s svojim programom našla skupne točke z drugimi strankami v občini. Izvoljeni svetniki in drugi funkcionarji so odgovorno pristopili k svojemu delu, bili pripravljene prevzeti včasih tudi na videz nepopularne odločitve, ki pa so se v končni fazi izkazale kot dolgoročno pravilne za nadaljni uspešen razvoj občine.

V okviru razprave na letošnje lokalne volitve, je upravni odbor sklenil, da SLS v občini vidi svojo vlogo v povezovanju strank slovenske pomladi. Trdnejša koalicija teh strank zagotavlja dolgoročno in stabilno razvojno politiko v občini.

*Predsednik SLS
Podružnica Dobropolje
Anton Jakopič*

Komentar

Majhni dogodki in akterji - velika škoda za državo

Od dnevno političnih dogajanj so v zadnjem času v ospredju zunanje politične teme. Cilji naše zunanje politike so še vedno bolj ali manj nedefinirani, več kot očitno pa je tudi to, da se notranje politična nasprotja še naprej odražajo v zunanji politiki. Že nekaj časa pa se ne da prezreti precejšnje neuskkljenosti teh vprašanj med koalicijskima strankama SLS in LDS.

O vojaško-vojninski aferi, ki je nekaj časa močno zaposlovala javnost, potem pa za nekaj časa potihnila, dokler se ni zaključila s skoraj smešnim poročilom komisije Ministrstva za obrambo, da sta se slovenska vohuna pri opravljanju dolžnosti nesrečno zgubila, je mogoče reči najmanj to, da je še bolj oslabila pogajalska izhodišča s Hrvaško. Da ne zgublamo besed o politični škodi za Slovenijo.

Kaj vse se je dogajalo, najbrž še dolgo ne bo v celoti znano, z gotovostjo pa je mogoče trditi, da se v zakulisju dogajajo bistvene stvari za državo in da gre med drugim tudi za nadzor nad varnostno-obveščevalnimi službami. Tudi za izjavami predsednika države o nujnosti depolitizacije teh služb se skrivajo dovolj jasni politični interesi. Po določenem času, ki je pretekel od dogodka pri Zavrču, je dogajanje že dokaj razpoznavno. Potem, ko je z zamudo le prišel v javnost dogodek z "zgubljenima vohunoma" in hkrati z njim čudne kupčije okrog Trdinovega vrha, so javna občila zelo pohitela z zameglitvijo dejstev in pošiljanjem v javnost nekaj sumljivih tez, ki so metala slabo luč na nikogar drugega kot na glavne politične nasprotnike v opoziciji. Preizkušeno sredstvo manipuliranja tudi tokrat ni izostalo. Zaman pa je kritična javnost čakala na to, da bi se pokazalo na resnične akterje in ozadje dogodkov. Prav tako smo od najvišjih organov oblasti dolgo časa zaman čakali besed o objektivni odgovornosti obrambnega ministra. Dokaz več, da načelo objektivne odgovornosti velja le za nekatere. Medtem ko je predsednik vlade, ki je po Depali vasi tako poudarjal omenjeno načelo, govoril, kot da se ne bi ničesar zgodilo, se je predsednik države javno zavzel za obrambnega ministra. Od tu dalje je dogajanje iz dneva v dan bolj razpoznavno. Po mesecu in pol je končno začela tudi vladna stranka SLS poudarjati načelo objektivne odgovornosti in zahtevati odstop svojega ministra. Ne navadno dolgo časa so v vodstvu stranke rabili za spoznanje, v kaj so se zapletli s "svojim" ministrom.

➔ nadaljevanje na str. 27

8. februar - slovenski kulturni praznik

V soboto, 7. 2. 1998, je bila v Jakličevem domu na Vidmu proslava za slovenski kulturni praznik, ki jo je pripravila Mladinska dramska skupina. Program, ki so ga pripravili, je bil drugačen kot navadno na ta dan, saj so zajeli širši pojem kulture, ne samo Prešerna.

Skratka, lahko smo razumeli, da Prešeren ni bil edini s pomembnimi zaslugami za slovenski jezik, ampak da so k temu pripomogli tudi njegovi predhodniki, ki so omogočili začetek slovenske književnosti. Kot prvi ima velik del teh zaslug Primož Trubar, ki je z Abecedarijem in Katekizmom prenesel slovensko besedo na papir. Za njim so nadaljevali razvoj našega jezika še Janez Svetokriški s svojimi, zanj značilnimi pridigami, in tudi Tomaž Linhart, ki ga poznamo predvsem po komedijah Županova

Micka in Ta veseli dan ali Matiček se ženi. Sledila sta jim še baron Žiga Zois in Valentin Vodnik. Kmalu za njimi, takoj po ljudskem slovstvu, Jerneju Kopitarju in Matiji Čopu, pa je France Prešeren s svojimi pesmimi razkril svoj talent in nam zapustil veliko lepih misli in idej za razmišljanje.

Razvoj slovenske književnosti smo si lažje predstavljali s pomočjo recitatorjev ter zgodb in pridig, ki so nam jih prebrali v slovenščini, kakršno so govorili prej naštetih možje. Dramska skupina nam je uprizori-

la Linhartovo Županovo Micko, program pa je popestril ženski nonet Mavrica, ki je z Zdravljico otvoril proslavo. Zanimiv je bil tudi županov govor.

S sestavo programa je lahko Dramska skupina zadovoljna, toda realizacija le-tega bi bila lahko gotovo boljša. Jaz, osebno, sem dobila občutek, da to, kar so 7. februarja predstavili v ne preveč zasedeni dvorani, le ni bilo to, kar so zmožni narediti oziroma kakršne jih poznam. Vendar je to samo moje mnenje in če ste se proslave udeležili, lahko dodate še svojega, če pa si te prireditve niste ogledali, ne prevzemite mojega mnenja in se raje zamislite nad svojo kulturo.

V teh dneh sem velikokrat slišala, da kultura niso samo prireditve in proslave, da to ni samo nekaj, kar se tiče pisateljev, pesnikov, umetnikov, glasbenikov, plesalcev ..., ampak se tiče vsakega izmed nas in to bolj, kot se tega zavedamo. Saj ne pomeni biti kulturni to, da hodiš na razne prireditve in razstave, ampak, da znaš gojiti kulturo srca, ki je temelj vsemu ostalemu, čemur pravimo kultura.

Urška Kostanjšek

Kultura dialoga

(razmišljanje župana na proslavi ob kulturnem prazniku)

Člani našega kulturnega društva so nam za letošnji kulturni praznik pripravili odlomke in dela naših pisateljskih in pesniških prvencev. Ponašamo se z bogato kulturno tradicijo, saj je knjiga tiskana v slovenskem jeziku izšla pravzaprav v istem obdobju in času kot knjige drugih večjih narodov. Šestnajsto stoletje je prineslo prvo slovensko tiskano knjigo, ročno pisani slovenski teksti pa so že mnogo starejši. Iznajdba tiska nam je prinesla možnost, da so se misli in izrečene besede lahko hitreje zapisale in razmnožile in s tem tudi ohranile poznejšim rodovom. Knjiga je tudi prinesla možnost izmenjave misli in kulturnih dosežkov med ljudmi in tudi širše med narodi. Informacija, ki se je prej lahko širila le s pripovedovanjem od ust do ust, ali le še z zamudnim ročnim pisanjem, se je sedaj lahko širila hitreje.

Začeli so izhajati časopisi, ki so naredili pravi informacijski bum. To so dobre strani tega, slaba pa je ta, da, po pregovoru, pa-

pir prenese vse, v knjigi in časopisu lahko piše vse, tudi tisto, kar ni resnično zlagano ali tendenciozno. Pogovor se je iz osebne ravni, kjer je bil sogovornik živ in zdrav pred teboj, prenesel v posredni pogovor, preko medijev. Današnji pogovor poteka preko časopisov, revij, knjig, radia, televizije in danes izredno modernega interneta. Ker pa smo izgubili neposredni stik s sogovornikom, ker ga ne gledamo v oči, ker nam ne moremo takoj odgovoriti, se lahko dogajajo vse mogoče reči. Zdi se mi, da naš slovenski pogovor včasih poteka kot pogovor gluhih. Zdi se mi, da vse bolj govorimo drug mimo drugega in ne drug drugemu. Gre za kulturo dialoga, kulturo medsebojnega pogovora, kulturo dogovarjanja, kulturo zblíževanja.

Ali smo sposobni dialoga, ki nas bo zblíževal in ne odtuževal. Nikoli niso in nikoli ne bodo vsi ljudje mislili enako. Vedno je bilo tako in vedno bo. Toda vedno se je tudi potrebno sporazumevati in v končni fazi mora prevladati neki zdrav dogovor. Sedaj

niti ni važno, na katerem nivoju se dialog opravlja. To je lahko med sosedi, na vasi, med političnimi strankami, v okviru občine, regije, države in med državami. Toda če hoče priti do dogovora, se moramo najprej znati poslušati. Prisluhni drugemu je prvo, kar spada v kulturni dialog. Drugo je upoštevati mnenje drugega kot enakopravno mnenje. Tretjič, govoriti je potrebno resnično, predvsem to. Laž ne more biti resnica, pa četudi ima večinsko podporo. To je posebej pomembno. Dogaja pa se danes, da je v časopisih, na televiziji in vsepovsod vse polno laži, ki jih nekritično vsrkavamo, ker zaradi poplave enosmernih informacij nismo več zmožni trezno razmišljati. Že kar navadili smo se, da se v medijih pojavljajo vse mogoče laži, podtikanja in diskreditacije te ali one osebe, tega ali onega mnenja, tudi skrajno žaljive in nesramne reči, ki jih v osebnem pogovoru nekdo komu ne bi upal reči. Te reči, kljub poplavi medijev, zelo siromašijo naše odnose in vse bolj razvrednotijo tudi nas same.

Zdi se mi, da smo postali takšni, da smo veseli le, če o komu drugemu lahko rečemo kaj slabega.

Vinko Tiselj - dobitnik Jurčičevega priznanja

Vinko Tiselj, letošnji dobitnik Jurčičevega priznanja za dolgoletno in uspešno delo na področju ljubiteljske kulture. Priznanje je šlo v prave roke. Za 50 let sodelovanja pri dobrepoljski godbi, za le nekaj let manj petja pri Moškem pevskem zboru Rafko Fabiani in za vse ostalo, kar je kot odličen glasbenik prispeval k vsestranski glasbeno pevski dejavnosti v Dobropolju.

“Bolje igram kot pojem”, je dejal, ko sva se pogovarjala o njegovem življenju. Ne vem, če to res drži. Prej bi rekla, da mu gre oboje kar se da dobro, le da se morda bolje počuti s klarinetom v roki.

“Organizator nisem bil nikoli, sodeloval pa sem povsod, kjer je bilo treba. Poleg tistih, ki imajo sposobnost organizacije in vodenja, morajo biti povsod tudi taki, ki so sicer v ozadju, neopazni, vendar delavni.”

Med take se prišteva Vinko Tiselj.

Težko bi mu pritrdila, da ni organizator, vsekakor pa je popolnoma res, da je najraje v ozadju, vedno prisoten, delaven, v vsakem trenutku zanesljiv. Žal takih delavnih in skromnih ljudi ne srečamo na vsakem koraku v vsakdanjem življenju, zato mu od srca privoščimo prejeta nagrado. Tudi sam ni skrival zadovoljstva in nam je rad povedal nekaj iz svojega življenja, ki je vso izpolnjevanje z glasbo in petjem.

Takole je pripovedoval o sebi:

“Pri godbi sem začel igrati že leta 1948. Takrat se je imenovala Glasbeno društvo Dobropolje. Kapelnik je bil Janko Tiselj, moj stric. On je bil tisti, ki me je prvi začel spoznavati z notami. Igranja na klarinet sem se sicer učil že prej, takrat pa sem prvič začel tudi javno nastopati. Istočasno pa sem se začel učiti tudi igranja na klavirsko harmoniko. Tako sem okrog leta 1953 že spremljal s harmoniko takratno dobrepoljsko folklorno skupino. V tistem času je bila kulturna dejavnost v Dobropolju zelo razgibana.”

Spominja se, da je leta 1953 Kulturno društvo Ponikve organiziralo tekmovanje harmonikarjev. Udeležili so se ga godci iz širše okolice. Vinko je v precejšnji konkurenci zasedel drugo mesto. Kmalu po tistem je moral na služjenje vojaščine. Po vrnitvi, leta 1956, je začel peti pri Moškem pevskem

zboru Rafko Fabiani. Od tedaj dalje s posledkom desetih let, ki jih je preživel v Ljubljani, ves čas poje pri zboru in igra pri godbi. Vzporedno s tem pa je igral pri raznih skupinah in narodnozabavnih ansamblih klarinet ali klavirsko harmoniko. Nekaj časa je nastopal tudi pri mladinski godbi Moste.

Godbi je posvetil in ji še posveča največ svojega prostega časa, pri njej je pustil del svojega življenja in je prav gotovo eden tistih, ki bi o njenem delovanju vedel največ povedati:

“Godba je že od vsega začetka igrala v Dobropolju zelo pomembno vlogo. Dolgo časa je bila edina godba daleč naokoli. Zelo veliko smo nastopali, sodelovali smo skoraj na vseh prireditvah v kraju. Veliko pa je bilo nastopov tudi drugod. Preveč je krajev, da bi vse naštel. Naj omenim le to, da smo sodelovali prav na vseh taborih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Z menjavo kapelnikov se je tudi kvaliteta izvajanja spremi-

njala.”

In kako je sedaj?

“Značilna je velika delavnost. Na vajah, ki so precej pogoste posebno pred nastopi, vlada red in disciplina, kar se potem odraža tudi v kvaliteti izvajanja Seveda pa k temu pripomorejo tudi mladi člani, ki obiskujejo glasbeno šolo. V začetku ni imel nihče glasbene šole.”

Sicer pa Vinko Tiselj, ta mojster klarineta, ki je svoje talent izpopolnil tudi v nižji glasbeni šoli, obožuje glasbo in jo rad tudi posluša. Z igranjem in petjem je “gor zrasel”, spremlja ga od najzgodnejšega otroštva. Tisliji so bili od nekdaj znana dobrepoljska glasbena družina in Vinko, skupaj s hčerko, dostojno nadaljuje družinsko tradicijo.

Pa če bi po vsem tem sklepali, da je v njegovem življenju bila samo glasba, bi se zmotili. Že njegov poklic, bil je elektromehaničar, pove, da obvlada veliko stvari, tudi takih, ki nimajo nič skupnega z glasbo. Pravi, da ga je v življenju zanimalo vse razen kmetijstva. Kmečko delo, četudi je bil kmečki sin, ga res ni nikoli privlačilo. Njegova slikovita fraza: “Povsod sem nos vtaknil,” najbolj na kratko povzame njegovo strast po odkrivanju novega, neznanega, zato ni čudno, da je v času službovanja na Inštitutu za elektronsko in vakuumsko tehniko dobil nagrado za inovacijo. Z radiotehniko se je potem ukvarjal še nekaj časa po prenehanju službe. Zdaj, po osmih letih upokojitve pa mu je ostalo le še igranje pri godbi in petje pri zboru. To, kar mu prinaša največje zadovoljstvo in to, kar mu je po vseh teh letih prineslo zaslužen priznanje.

Še enkrat iskrene čestitke!

Pogovor je pripravila M. Steklasa

V. Tiselj prejema priznanje

“Kar so mati učila, me mika zapet”

Šolarji iz Kompelj so zasluženno poželi aplavz

Učiteljica Jelka Samec in njeni učenci s PD šole Kompolje ter Zagoriški fantje z gospo Ančko Lazar prenašajo dobrepoljsko ljudsko izročilo tudi izven meja svoje občine. Odzvali so se povabilu in v soboto, 7. februarja, na predvečer kulturnega praznika, nastopili na večeru ljudskih iger, pesmi in plesa v Dolskem pri Ljubljani. Obisk v tem kraju in sodelovanje na njihovi kulturni prireditvi ni bil le lepo doživetje, ampak tudi spoznanje, kako v tem majhnem kraju cenijo ljudsko izročilo in kako ponosni so na svoje rojake, ki so na različne načine pripomogli k dobrobiti svojega kraja ali se proslavili s svojim znanjem in humanostjo tudi po svetu. Tako se društvo, ki je pripravilo prireditev, imenuje po rojaku, prvem slovenskem misijonarju, laiku dr. Janezu Janežu.

Prav prijetno je presenetila dobra organizacija in gostoljubnost domačinov, opazna pa je bila tudi velika aktivnost in homogenost njihovega društva z njegovim prednikom Alešem Zavrlom in tajnico Matejo Jemec, sicer slavistko na OŠ Toneta Čufarja v Ljubljani. Samo iz pravega smisla za kulturo in umetnost in iz poslušnosti za jezik ter ljudsko izročilo lahko nastane tako dobro idejno zasnovana prireditev, kot smo jo imeli priložnost videti in slišati tistega večera v Dolskem.

Po uvodnem županovem govoru so nastopili pevci, plesalci in godci iz Pernice pri Mariboru, Dobropolja in domačini iz Dolskega. Srečanje gorenjskih, štajerskih in dolenskih izvajalcev torej, ki so z odra obiskovalcem približali bogastvo izročila svojih pokrajin in hkrati z različnostjo nastopov okrepili tudi prijateljsko sodelovanje in skupno ljubezen do zaklada slovenske ljudske umetnosti in narečij.

Navdušili so vsi - veseli Štajerci z neverjetno energijo, odlično naštudiranimi štajerskimi plesi, običaji in pesmimi, domačini z ljudskimi pevkami, pevci in godci ter odličnim MePZ Sv. Helene.

In kaj reči o nastopu naših? Zelo uspešen in navdušeno sprejet je bil nastop Zagoriških fantov in gospe Ančke Lazar s svojo pojočo dobrepoljsko govoricco. K raznovrstnosti in pestrosti programa pa so prispevali tudi šolarji iz Kompelj pod vodstvom mentorice Jelke Samec, ko so v narečju zaigrali Božično zgodbo, ki so

Štajerci iz Pernice pri ličkanju

Domači pevci ljudskih pesmi

jo pripravili s sodelovanjem gospe Ančke Lazar. Ob nastopu najmlajših pa je dobro ponoviti besede znane etnologinje, ki je izjavila ob neki priložnosti: "Več kot nastopi in razna snemanja na radiu in televiziji, je vredno to, da najmlajši spoznajo in cenijo izročilo prejšnjih rodov in hkrati gojijo ljubezen do jezika." Ta vzgoja za ljubezen do ljudskega izročila in jezika se na kompoljski šoli že kaže, saj se učenci, in celo že malčki, z navdušenjem pripravljajo na tovrstne nastope.

M. Steklasa

Zagoriški fantje med nastopom

Sekcije Kulturnega društva v letu 1997

Kratek prikaz dela po sekcijah, kakršen je bil predstavljen na občnem zboru.

MOŠKI PEVSKI ZBOR RAFKO FABIANI

V letu 1997 so imeli 36 vaj, nastopili pa so osemkrat. Njihov osrednji nastop je bil ob 90-letnici delovanja. Nastopili so tudi v cerkvi na Taboru, kar je direktno prenašal radio.

DOBREPOLJSKI OKTET

V letu 1997 so imeli 18 vaj in šest nastopov. Za glavni nastop štejejo sodelovanje na reviji malih vokalnih skupin.

GODBA DOBREPOLJE

V lanskem letu so imeli 80 skupnih vaj, ki so bile pogostejše v jesenskem času. Za njimi je 30 nastopov. Večinoma so nastopili doma na raznih prireditvah, nekajkrat pa so gostovali drugod. Za prvi maj so izvedli budnice po vaseh. Ob koncu leta so imeli enajsti božično-novoletni koncert. Osrednja prireditev je bil dan godbe. Za uspeh si štejejo tudi to, da so dobili nove uniforme. Plan za letošnje leto je podoben lanskemu. 27. junija bodo praznovali 65-letnico godbe.

ZAGORIŠKI FANTJE

V letu 1997 so imeli sedem nastopov, od tega dva izven občine. Imeli so tudi precejšnje število vaj. Tudi letos so že začeli nastopati. 7. februarja so nastopili v Dolskem. Osrednja prireditev pa bo v aprilu, ko bodo praznovali 50-letnico delovanja.

MLADINSKA DRAMSKA SKUPINA

Z igro, ki so jo pripravili spomladi, so nastopili štirikrat in imeli čez 900 obiskovalcev. Vseh vaj je bilo okoli 30. Na prireditvi ob 60-letnici smrti Frana Jakliča so nastopili z odlomkom Neveste s Korinja, za katero so sami napisali scenarij. Tudi za letošnjo sezono načrtujejo igro, in sicer v aprilu.

LIKOVNA SEKCIJA

Njeno delovanje se je osredotočilo na pripravo extempor, ki je bilo v letu 1997 uspešno izvedeno.

MAVRICA

V povprečju je ta ženska vokalna skupina imela vaje dvakrat tedensko razen v poletnem času. Nastopile so na tomboli, na samostojnem koncertu v mesecu maju, na reviji malih vokalnih skupin, izvedle so tri male božične koncerte, letos pa so nastopile na prireditvi za kulturni praznik.

OSNOVNA ŠOLA

Šola je sodelovala na različnih kulturnih prireditvah v kraju. Izvedeni so bili razni projekti v Strugah, Kompoljah, Ponikvah in tudi na centralni šoli. Dobro so sodelovali z Godbo Dobropolje, v Kompoljah pa z Zagoriškimi fanti. Ravnatelj Ivan Grandovec je skupaj s prof. Šuštarjem veliko pripomogel k ponatisu Jakličevih povesti. Svoje prispevke pa pripravlja tudi za zbornik treh občin. Letošnji glavni projekt pa bo prireditev ob otvoritvi prizidka k šoli.

Povzela: M. Steklasa

Kulturno društvo je dobilo novo vodstvo

Za letošnji občni zbor KD Dobropolje, ki je bil 14. februarja, je že nekaj časa vladalo povečano zanimanje, saj so bile na dnevnem redu volitve v nov upravni odbor. Udeleženci so na tajnih volitvah izbirali med dvema kandidatom: Tonetom Novakom iz Podgore in Janezom Tomšičem iz Kompolj.

Slednjega je predlagala Mladinska dramatska skupina. Na željo udeležencev sta pred volitvami oba kandidata predstavila svoje vidanje vodenja KD. Same volitve pa so prinesle prepričljivo zmago Janezu Tomšiču.

Za mesti tajnika in blagajnika sta bila predlagana in soglasno izvoljena David Jakopič in Damjana Palčar. Ostali člani upravnega odbora so predstavniki posameznih sekcij, na predlog nekaterih članov pa v upravnem odboru imela svojega predstavnika tudi šola.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Pavle Zevnik, Jože Samec in Martina Šuštar. Igorja Ahačevčiča pa je pred tem že imenoval občinski v svet Sklada za ljubiteljsko kulturo v okviru ZKO občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica.

Na občnem zboru, ki ga je vodil dosednji tajnik društva Igor Ahačevčič, so predstavniki posameznih sekcij poročali o svojem delovanju v preteklem letu in načrtih za naprej. Poročila so ponovno dokazala, da je bilo KD v letu 1997 uspešno in aktivno v vseh sekcijah.

Po izjavi nadzornega odbora o pravilnosti poslovanja, je bilo finančno poročilo, ki ga je posredoval dosedanji blagajnik Jože

Samec, soglasno sprejeto. Zaključni račun izkazuje presežek, ki bi bil lahko porabljen v preteklem letu, vendar ga je ZKO, preko katere društvo dobiva denar, nakazalo šele 31. 12. 1997.

Z letošnjim občnim zborom je bilo za KD Dobropolje zaključeno daljše, a uspešno obdobje delovanja pod dosedanjim vodstvom. Delovni predsednik se je v imenu članstva zahvalil dosedanjemu predsedniku in blagajniku za 7-letno delo, ki bo po njegovih besedah brez dvoma zapustilo svoje sledove in kvaliteto.

Slišali smo tudi nekaj tehtnih razmišljanj. Udeleženci so se zelo strinjali z županom, ko je ta poudaril, da je dolžnost članov društva, da v svojih sredinah krepijo zavest o solidarnosti med sekcijami in da pokažejo svojo kulturno zavest tudi na ta način, da obiskujejo prireditve, ki jih organizirajo drugi.

Slišati je bilo tudi veliko spodbudnih besed in želja novemu vodstvu na pot. Čestitkam se je pridružil tudi dosedanji predsednik Franc Zrnec, ki je dejal, da je kultura nadstrankarska dejavnost in poudaril, da je zaželjeno, naj se v društvo vključijo vsi tisti, ki so pripravljeni delati.

M. Steklasa

Literarni kotiček

Jože Štih
SRCE

Ranjeno in mnogokrat
ponižano,
razpeto med bol
in mir.

Utripa in ga ne
čutiš, vendar daje
sok, ki vodi
skozi življenje.
Jekleno, ki se bori,
ko neha, nastopi
večni mir.

Vodi me in se
zmoti.

Popotnik, ki se ne
utrudi.

Gorje onemu, ki
mi trga srce!

Izjava Janeza Tomšiča pred izvedbo volitev:

"Pogoj za dobro delovanje KD je razumevanje in sodelovanje posameznih skupin znotraj društva. Ustvarjanje dobrih in zdravih odnosov bo eden od ciljev, za katerega se bom zavzemal. Delovanje bo usmerjeno tudi v sodelovanje s sosednjimi občinami in izmenjavo kulturnih prireditev. Kulturno dogajanje bomo popestrili tudi z gostovanji znanih kulturnikov."

Na slikah: del udeležencev občnega zbora

Retrospektivna razstava Toneta Kralja

Kmečka svatba, 1932, olje/platno

Umetnost Toneta Kralja je razstavljena v štirih dvoranh ljubljanske Moderne galerije. To je prva pregledna razstava našega rojaka v takem obsegu. Avtor razstave je mag. Igor Kranjc, ki je v teh prostorih leta 1995 na podoben način prikazal tudi umetnine Tonetovega starejšega brata, Franceta Kralja - ob 100 letnici njegovega rojstva.

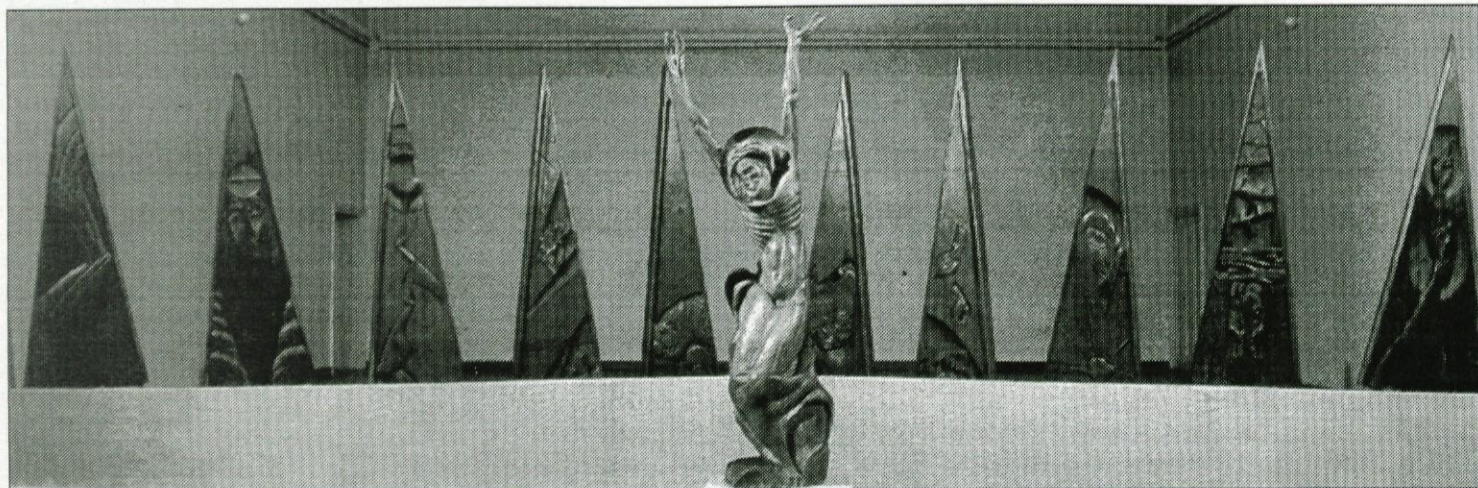
Na izredno zračni razstavi s pretehtano izbranim gradivom nam predstavlja avtor razstave Toneta Kralja v zaokroženih enotah.

V prvem prostoru zvmemo na zgoščen način vse bistvene informacije o Tonetu kot človeku in umetniku. Veliko pozornost je avtor razstave v drugem prostoru odmeril njegovim grafikam, lesorezom in malim jedkancam. Močne naboje notranjih občutij izžarevajo te Kraljeve ekspresije iz prvega obdobja njegove ustvarjalnosti. Vse je podrejeno izrazu, bistvu vsebine. S fotografijami in originali so prikazana Tonetova kiparska dela, tudi v družini s sestavinami

notranje opreme, izdelane po zamisli arhitekta Toneta Kralja. Najlepša med kipi je plesoča Saloma, zdaj predstavljena le še na fotografiji, saj so jo bili lastniki pripravljene posoditi za razstavo le za določen čas. V veliki dvorani pa med kipi najbolj presune Passio, trpeči Kristus, ki je nastal na začetku Kraljeve umetniške poti. To je les, ki poje. S svojo izraznostjo na svoj način obvladuje veliko dvorano, kjer so razstavljene Tonetove oljne slike. Povečini so to platna večjih formatov, z upodobitvami najrazličnejših motivov iz družinskega življenja, iz vaškega življenja, tu so platna s svetopisemskimi prizori, med njimi je znamenita Zadnja večerja. Tu so Tonetove slike iz temnih obdobj slovenske zgodovine, ki so ga pretresala kot človeka in umetnika.

Portret očeta, lastna podoba, podoba žene Mare, umetnikove družine oživlja platna v tej dvorani Na nasprotni strani dvorane privablja pozornost Kmečka svatba. Domačini vemo, da je to resnična podoba naše ohceti z omizjem, z znančilnim šarklno na mizi, z vaškimi otroki na peči. Na vsaki pravi dobrepoljski "ohceti" je otrokom pripadal prostor na peči, od koder so mogli z zanimanjem spremljati svatbeno dogajanje v hiši. Vse to je naslikal Tone Kralj na veliko platno Kmečke svatbe in naslikal je naše mačkare z visokimi "kasturji", visokimi kapami stožčaste oblike. V naši mladosti ni bilo ohceti, da bi opolnoči ne prišle mačkare in zaplesale s svati. Ta navada se je do danes živo ohranila le še v Ponikvah. Podobno veje pristno ljudsko občutje iz podromarjev, hrepeneče gnanih v svet večne zarje. Vse te motive upodablja z veliko neposrednostjo in toplino. V tem prostoru je predstavljen še drugi del umetnikovega intimnega sveta: njegovo prizadeto doživljanje razkosane slovenske zemlje po prvi sve-

Passio, 1923, les

točni vojni, njegova zavezanost tlačeni Primorski in njenemu človeku. V tesni zračnosti z usodo slovenskega človeka pod fašističnim jarmom, so stenske slike v Lokvah na Krasu in kasneje slike Rapallo 1943 in Circus Nazzi 1944.

“S Tonetom Kraljem je cerkveno slikarstvo na Slovenskem stopilo v 20. stoletje”, pravi Igor Kranjc v svoji ponavljajoči se pripovedi o umetniku na video ekranu, pripovedi, ki na poseben način oživlja to razstavišče. Oživljajo ga tudi spomini primorskega župnika Srebrniča, ki s toplino in hvaležnostjo pripoveduje o svojem prijatelju, Tonetu Kralju. Da, Primorci so mu hvaležni. Pomagal jim je živeti in kjubovati v najtežjih obdobjih njihove zgodovine. Tonetovo ime se je vsekalo v srca teh ljudi in živi prej v domačem izročilu.

Na razstavi je v zadnjem prostoru z diapozitivi predstavljeno gigantsko slikarsko delo, ki ga je Tone Kralj skoraj dve desetletji snoval v primorskih cerkvah. Delo, ki je do danes ostalo v strokovnih krogih sporno za-

poslikave iz prvega obdobja so polne visoke ekspresionistične izraznosti. Take so bile tudi stenske slike v struški cerkvi. Bile so med najlepšimi, kakor moremó danes ugotavljati, žal le še na črno belih fotografijah, ki so se ohranile. Kaj so o Kraljevih struških slikah lepega pisali tedaj mladi ljubitelji umetnosti pa prihodnjč.

Kar bo od te razstave ostalo, je s spoznanji, znanjem in načinom posredovanja zanimiv in vsebinsko bogat katalog s številni-

mi ilustracijami umetnin, od katerih vse niso mogle dobiti mesta na razstavi.

Kataloga, ki sta izšla ob retrospektivnih razstavah Franceta in Toneta Kralja, prvi leta 1995 in drugi letos, januarja 1998, sta primerno darilo za vedoželjne sorodnike in prijatelje. Oba sta na zalogi v Moderni galeriji.

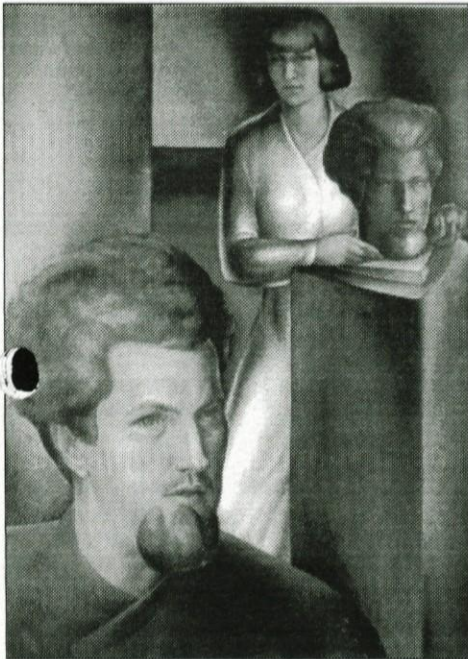
Razstava Toneta Kralja bo na ogled še do 23. marca letos.

Anka Novak

Ponikovske mačkare na razstavi Toneta Kralja

Na pustno soboto so imeli malčki, tako kot vse sobote doslej, v Krpanovi delavnici veliko dela. Ob veliki razstavni dvorani so domiselni razstavljalci namenili poseben prostor za mladino. “Krpanova delavnica” piše na vhodu v prostor. Tu se vsako soboto zberejo malčki s svojimi starši in slikajo po stenah, kar se jim skuha v glavicah. S panojem je oddeljen pe drug prostor, tam otroci spretnih rok oblikujejo razne podobe iz gline. Kobilic je dosti med njimi, tudi Krpani sedijo na njih. Prav očarala me je kobilica malega umetnika. Ploska je bila, pod vampek pa ji je mojster naredil kar šest nog v vrsti. Kot, da bi bila kobilica kakšen plazilec na višjih nogah, ali pa kot da bi naredil kakšno novo za rezervo.

Za pustno soboto je bilo napovedano presenečenje. Delavnice vselej obiše večje število staršev in otrok. Velikim in malim so se prišli pokazat fantje iz Ponikev, ponikovske mačkare. Prišli so Ljubljančanom pokazat, da svet, ki ga je oživljal na platnih Tone Kralj, še živi. Z veseljem in prav na hitro so se odzvali povabilu in se v soboto dopoldne pripeljali v Ljubljano, v Moderno galerijo. Dva ponosna petelina, ki v Ponikvah na pustni dan podita otroke, pa osem mačkar, ki na pustni večer hodijo še vedno po ponikovskih hišah, je bilo v Ljubljani. Deset mačkar iz Ponikev se je najprej sprehodilo po Cankarjevi cesti do Prešernovega spomenika. Ob pol enih popoldne so v spremstvu harmonike prišli v veliko razstav-

Jaz in moja žena, 1932, olje/platno

to, ker je Tone Kralj v svojem umetniškem ustvarjalnem zanosu dajal prednost živi umetniški ustvarjalnosti, pred uveljavljenimi pravili v spomeniškem varstvu. Med leti 1927 do 1945 je poslikal okrog 50 cerkva na Primorskem. Med prvimi je bila tudi župnijska cerkev v domačih Strugah. Spomladi leta 1927 je bilo delo v Strugah končano. Ko je prvič pripeljal svojo kasnejšo ženo Maro v Zagorico, jo je popeljal tjakaj in ji z velikim veseljem razkazoval, kar je naslikal v sosednji fari. Njegove cerkvene

no dvorano Moderne galerije, tam zaplesali prav pred Kraljevo sliko z upodobitvijo zagoriških mačkar in napolnili razstavni prostor z občutjem pristne domačnosti. V veliki zadovoljstvo navzočih. Osem šemskih figur iz večernega pustnega obhoda po hišah: muzikontar, agenta, dva ta lepa para in ta stara dva običje še vedno tudi vsako ohcet ponikovskega ženina in neveste.. Mačkare so s svojo prisotnostjo v razstavnem prostoru pred Kraljevo Kmečko svatbo na svoj način potrdile njeno globoko zakoreninjenost v običajskem življenju dobrepoljskega človeka in tudi njeno pravo sporočilno vrednost tudi za današnji čas.

Nič zato, če se ponikovske mačkare v nekaterih nadrobnostih od zagoriških razlikujejo. Posebnost so v Ponikvah petelini, ta stara dva (namesto kurenta), ampak kostumi ta lepega para, funkcija mačkar v pustnem in svatbenem dogajanju pa so bili po naših vaseh podobni, vsaj tako smo videli in doživljali mačkare kot otroci. Takrat so po vseh dobrepoljskih vaseh še prišle mačkare tudi na ohcet. Prišle so opolnoči, prinesle na svatbo s sebojn občutek tesnobe in skrivnostnosti hkrati. Zaplesale so in odšle. Ne spominjam se, da bi jih prišlo na ohcet kar osem, kar je še danes v navadi v Ponikvah. Mogoče je bila nekdaj tudi v drugih dobrepoljskih vaseh potrebna tako močna zasedba. V Ponikvah z vsem srcem živijo in dihajo s tem običajem. Vse naredijo zares, za pusta na ohceti.

Nič kolikokrat so jih lesto vabili na ptujski karneval pa na pustno prireditev v bližnjo Ribnico. Pa se ne dajo zvabiti na turistični oder. Njihove maske in pustni programi, ki jih vsako leto že tedne pred pustom tako skrbno pripravljajo, so namenjeni domačinom, starim in mladim, ki se vsako leto znova z otroškim veseljem predajajo pustnemu veselju. To je žarišče, sistem in nagrada za prvinsko zvezstobo v ohranjanju običaja, ki ga na svojem vrtu skrbno negujejo ponikovski fantje. "Če pride denar no tri, je vsega konec!" so mi rekli dan pred obiskom v Ljubljani. Tudi tu denarja ni bilo. Mara Kraljeva je le vsakega posebej obdarila s škatlo morske soli, poslikano s Kraljevimi ilustracijami Martina Krpana. Videti je bilo, da so bili te pozornosti iz srca veseli. Lepo je slišati tudi, da je odšla generacija fantov, ki so si ga za pusta malo preveč privoščili.

Anka Novak

Besedila z razstave

Tone Kralj

(1900 - 1975)

1900 rojen 23. avgusta v Zagorici v Dobropolju

1917 mobiliziran v vojsko, kjer na Piavi konča razsulo avstrijske armade

1920 prva predstavitev na XII. razstavi v Jakopičevem paviljonu

1921 poslikajo ladjo in kor cerkve sv. Helene na Premu

1921-1923 študij slikarstva v Pragi pri prof. Janu Štursi

1923 nastanejo slike "Zadnja večerja", "Nevihta" in kiparska kompozicija "Pasio"

1924, 1926, 1928 razstavlja s Klubom mladih v Mariboru in v Hadoninu na Moravskem

1930 razstavlja na bienalu v Benetkah

1928 se poroči z Maro Jeraj

1930 razstavlja v Londonu in Antverpnu

1931-1932 razstavlja v Padovi, Milanu, Leipzigu

1932 rojena hči Tatjana

uspešna predstavitev v okviru jugoslovanske umetnosti v amsterdamskem Stedelijk muzeju

1936 razstavlja v pariškem Tuillerieskem salonu s skupino Independants, po razstavi ostane pol leta v Parizu

1927-1945 nastane serija cerkvenih poslikav od Volč (Tolminska) 1927 do Trenče 1945

1954-1955 razstavlja na beneškem Bienalu in na Bienalu male grafike v Ljubljani

1970 retrospektivna razstava ob 70-letnici v Kostanjevici na Krki

štiri leta kasneje odpro tu njegovo stalno zbirko

1972 prejme Prešernovo nagrado za življenjsko delo

1975 umre 9. septembra.

Igor Kravc

Danes so zelo iskana moja dela iz prejšnje dobe. To je bil čas, ko smo bili v vrenju in zato revolucionarji. Zato mi pravijo, da je vse, kar sem delal kasneje, kompromis. Vendar se mi zdi, da ni tako. V svojih prvih začetkih sem delal larpurlaristično, ker je bil takšen čas, potem pa sem se nehote začel obračati na množice, vendar sem bil pri tem zelo previden. Hotel sem namreč dati dosegljivo kvaliteto množicam in to ne iz komercialnih razlogov, temveč preprosto zato, ker mora človek vedeti kaj hoče, kam gre in za koga dela.

Tone Kralj

STAMPEDO d.o.o.

Pahorjeva 10, 1231 Lj. - Črnuče, tel. in fax. 061 374 307,
061 559 641, GSM 041 614 301

ASFALTIRANJE

Asfaltiranje in tlakovanje dvorišč, parkirišč
in dovoznih poti.

Strojni izkopi, kiper prevozi
in gradbena mehanizacija.

Razvoj šolstva

Šolstvo je gotovo ena tistih dejavnosti, ki je že zelo zgodaj poseglo v naš slovenski prostor in je tudi v Dobropolju pustilo globoke sledove. Da bomo lažje razumeli sedanje stanje je potrebno najprej spoznati njegove začetke, zato bom v tem prispevku opisal srednjeveško šolstvo. Poudariti moram, da je to čas po razpadu Zahodnorimskega cesarstva leta 476 po Kristusu in traja do Kolumbovega odkritja Amerike 1492. leta.

Ko so se Slovenci naselili v 6. stoletju na našnjem ozemlju, je bilo naše etnično ozemlje kar za dve tretjini večje, kot je obseg današnje države. Vzgoja je bila v skladu s tedanjo rodovno-plemensko ureditvijo, kar pomeni, da so dečki bili deležni drugačne vzgoje, kot pa deklice. Dečki so pridobivali predvsem navade tako imenovanih "moških del" - delo na polju, skrb za materialno stanje, deklice pa so se učile predvsem "gospodinjskih del". V tem času je torej na vzgojo vplival že sam način življenja.

Pokristjanjevanje Slovencev je imelo za vsa področja življenja prelomni pomen. Če ne bi bilo delovanja Cerkve med Slovenci, potem bi verjetno še mnogo stoletij bili odri-njeni od kulturnih in gospodarskih tokov Evrope, ki ima korenine v krščanstvu.

S pokristjanjevanjem se tudi na področju vzgoje in izobraževanja prično prvi manjši premiki v skrbi za delo človeškega duha po navodilih institucije (tudi današnje šolstvo poteka skoraj povsod po svetu po programih, ki so v naprej institucionalno določeni). Prve napotke za delo z ljudmi srečamo pri irskem misionarju ALKUINU, ki v pismu Karlu Velikemu leta 796 piše: "da je potrebno človeka najprej poučiti o nesmrtnosti duše in prihodnjem življenju, o plačilu za dobro in kazni za hudo". Krščanstvo se je pri nas širilo na dva načina, in sicer s prepričevanjem in pritiskom. Nekateri očitajo Cerkvi ravno to drugo obliko, da ni bila prava in si verjetno želijo, da bi bili še danes nepismeni na razvojni stopnji plemen, do katerih civilizacija še ni prišla.

Misionarji so poučevali nepismene, zato je bilo možno te ljudi naučiti določenih molitev in cerkvenih obrazcev le s ponavljanjem, da so si jih zapomnili na pamet. Poučevali pa so ljudi v domačem jeziku

(zato pogosto slišimo za jezik z imenom starocerkvena slovanščina). Karel Veliki je leta 789 zapisal: "...naj se ustanovijo bralne šole...; ne dopustite, da bi vaši dečki popačili branje in pisavo." Tedaj sta bili ustanovljeni dve šoli za izobraževanje duhovnikov na slovenskem, in sicer v Salzburgu za duhovnike, ki so poučevali severno od Drave in v Čedadu za duhovnike, ki so poučevali južno od Drave. V tem času so verjetno tudi nekateri slovenski sinovi obiskovali ti dve šoli, ali pa še nekaj takšnih šol, ki so jih ustanovili benediktinci na nemškem ozemlju. Tudi karantanska kneza Gorazd in Hotimir sta šla skozi takšno šolo. Po uporu Ljudevita Posavskega leta 820 je bilo verjetno konec možnosti za nekaj stoletij, da bi se mogli slovenski sinovi izobraževati v drugih poklicih kot za duhovnike. Možnost izobraževanja je postala predvsem privilegij plemstva in svobodnih (kosezi), ki pa so med Slovenci vse bolj izginjali. Na ozemlju današnje Slovenije se pojavijo prve šole po letu 900, vendar pa so bile le za izbranice. Učitelji so poučevali predvsem na gradovih. Čim višje znanje so dajale, manj je bilo možnosti, da bi jih obiskovali dečki slovenskega rodu. Vladarska rodbina Karolingov se je dobro zavedala, kako pomembno je, če imaš v rokah "vajeti šolstva", da s tem lahko ljudi pokoriš, če so neuki.

Stolne šole

Prve večje šole so se pri nas začele v 12. stoletju. Ustanovljene so bile na sedežih škofij npr. Krka na Koroškem. Učenci so bili v teh šolah ločeni na plemiške in revne. Tudi učitelj scolasticus je poučeval različno vsebino glede na stan učencev. Plemiški otroci so se učili latinščino, govornišvo in sred-

njeveško pravo (posvetni poklici); revnejši otroci pa so se učili predvsem teološke vsebine, branje in pisanje (namenjeni so bili za duhovnike). Proti koncu srednjega veka so te šole močno zgubljale na pomenu saj so jim najboljše učitelje in učence pobrale prve univerze.

Samostanske šole

Pri nas se prvi večji samostani pojavijo v začetku 12. Stoletja. Največji so bili v Stični, Gornjem Gradu in Veliki Nedelji. V 14. Stoletju pa nastanejo še samostani v kartuzijah Žiča, Jurklošter, Ljubljani, Celju. V njih so na visokem nivoju poučevali predvsem lastni redovniški naraščaj. Zunanjih učencev je bilo zelo malo, pa še ti so bili predvsem sinovi nemških plemičev. Dečki slovenskega rodu so v primeru, da niso postali redovniki postali lahko največ pisarji - tisti, ki so prepisovali knjige. Samostani so sprejeli tudi veliko revežev, ki so ostali brez domov. Ti ljudje so postali sčasoma odlični rokodelci (poleg klasičnih del, da je samostanska družina lahko živel - kmetovanje, ribogojništvo, nabiranje zelišč, so mnogi postali odlični gradbeniki, slikarji, kiparji.

V tem času so bili ustanovljeni tudi prvi ženski samostani v Velesovem pri Kranju in Krki na Koroškem. V njih so pridobile izobrazbo tudi deklice plemiškega rodu in visokega meščanstva.

Gotovo je, da so samostanske šole bile tiste, preko katerih se je širil gospodarski in kulturni dvig Slovencev, saj so izobraženci, ki so prejeli znanje v samostanih le tega prenašali predvsem preko pridig v cerkvah na verno ljudstvo.

Župnijske šole

V župnijskih šolah so poučevali predvsem župniki mlade ljudi peti psalme in brati bogoslužne obrazce. Ti ljudje so lahko deloma nadomeščali pri bogoslužju župnika, če je bil odsoten ali je zbolel. Pri župnikih so se lahko izobraževali le tisti otroci, katerih starši niso bili podložniki, temveč svobodnajaki. V šolo so lahko hodili tudi tisti otroci podložnikov, ki jim je fevdalec - graščak to dovolil. Teh pa ni bilo prav veliko, saj je bilo za fevdalca najpomembneje, da ima pridnega kmeta.

Se nadaljuje

Ivan Grandovec

Smernice za razvoj Dobropoljske doline

(Smernice iz priprave na diplomsko nalogo z istim naslovom avtorice Mojce Lovšin, absolventke Fakultete za arhitekturo - smer urbanizem pri profesorju Petru Fištru)

Mojca Lovšin, doma iz Velikih Lašč, si je za svojo diplomsko nalogo od ponujenih tem izbrala, kot je razvidno iz naslova, Dobropoljsko dolino. O tem, zakaj si je izbrala prav to področje, nam je povedala naslednje: "Doma sem v bližini. Podeželje mi je zelo blizu, k lažji odločitvi pa mi je pomagalo delno poznavanje doline od prej. Ta je med najbolj ohranjenimi in deluje homogeno ter zaokroženo. Domačini, na katere sem se obrnila za nasvet ali pomoč, so bili pripravljeni pomagati in so tako postali tvorni dejavniki pri moji raziskovalni nalogi."

Ko nas je seznanila s svojo nalogo, smo se odločili za sodelovanje, tako bomo objavljali njene prispevke v nadaljevanjih.

Naj še poudarimo, da so, ne glede na morebitno ujemanje, to le povzetki iz diplomske naloge in ne usmeritve OS iz Prostorsko-ureditvenih planov občine.

Naloga je široko zasnovana, s poudarkom na teritorialno zaokroženem področju Dobropoljske doline, ki zajema 11 vasi (Predstruge, Cesto, Zdensko vas, Malo vas, Videm, Podpeč, Podgoro, Bruhanjo vas, Podgorico, Zagorico in Kompolje)

V nalogi torej niso zajete vse vasi, ki predstavljajo Občino Dobropolje. Naloga zajema analize naštetih naselij in smernice za posamezno naselje. Gre torej za celovit pristop - v ospredju je fizična prenova in podoba naselij, pomembna pa sta tudi ekonomski in socio-kulturni učinek.

Končni cilj naloge je je s končnim predlogom opisno in s skicami določiti, kje in kako graditi v bodoče v posameznem naselju. Predlog ne more in ne sme nastati brez vnaprej analiziranih naselij, ki zajemajo

- pregled pisnih virov (pregled naravnih znamenitosti, podatke o kulturnih in zgo-

dovinskih spomenikih, s katerimi razpolaga pristojni Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine ter drugi viri, ki vsebujejo podatke o razvoju naselij);

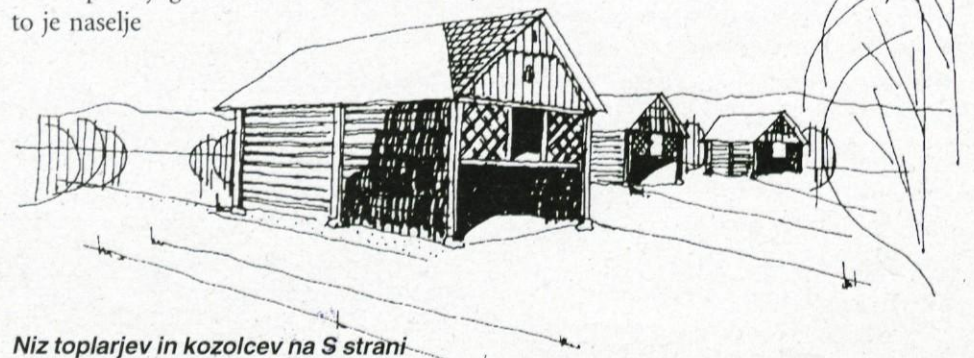
- terensko delo (preverjanje podatkov pridobljenih iz pisnih virov, zavarovana naselja v celoti, ohranjenost arhitekturne identitete, prostorske in razvojne zakonitosti in drugo, označitev kvalitet arhitekturne tipologije in fotografiranje naselij (monitoring stanja)).

- analitično delo (na osnovi pisnih in materialnih podatkov se izdelata natančna analiza za posamezna naselja, iz katere so razvidne kvalitete in nekvalitete arhitekturne tipologije - stanje danes, ohranjenost arhitekturne tipologije v celoti, označitev stavb z dobro ohranjeno identiteto, označitev motečih stavb, opredelitev dominantnih stavb);

- oblikovanje zaključkov - to so že opisane smernice oziroma usmeritve za nadaljni razvoj naselja v prostoru (podana je ohranjenost arhitekturne identitete celotnega naselja, ki določa vrsto posegov - prenova, adaptacijo, novogradnjo), določijo se usmeritve za širjenje naselja - predlagani so robovi naselja, kamor naj se gradnja ne bi širila in smeri možnih širitev, prav tako se ugotovijo zakonitosti razpostavitve in vsebine stavb (oblikovanje parcel, razpostavitve stavb, gabariti hierarhija arhitekture).

Novo mora nadaljevati razvoj naselja in upoštevati kontinuiteto in identiteto prostora - sonaravno bivanje je pozitivno bivanje.

Naselja bom predstavljala po sistemu od severa proti jugu. Začela bom iz smeri SZ, to je naselje

Zdenska vas

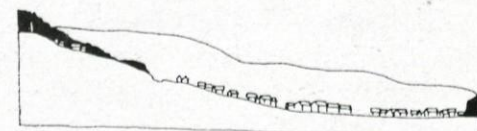
Obcestno zasnovano naselje v severnem delu Dobropoljske doline. Izrazita prostorska dominantna je p. c. Sv. Antona Padovanskega na Zdenski rebri. Naselje ima značilno silhueto in dokaj dobro ohranjeno grajeno strukturo.

Povzetek usmeritev iz končnega predloga o širitvi naselja:

- v bodoče upoštevati zazidavo ob glavni cesti oziroma v skladu z arhitekturno tipologijo (domačija v nizu - stanovanjska hiša, gospodarsko poslopje - pod, toplar, vrt);
- izoblikovati vaški prostor na sredini vasi tam, kjer je bila nekoč vaška luža;
- ohraniti niz kozolcev, podov in toplarjev na severnem in južnem delu vasi, saj določajo identiteto naselja in se kot prave vijeko okrog njega;
- naselje naj se ne širi po pobočju navzgor, kot tudi ne na kmetijske površine;
- širitev naselja ni mogoča v širšem obsegu, kar je razvidno iz predloga;
- zgostitev pozidav znotraj naselja,
- moteče in negativne dominante ob vstopu v naselje zakriti z zelenimi predahi, v jedru naselja pa z ustrezno rešitvijo, kar bi prineslo lepši in enotnejši videz naselja;
- Zdensko vas je potrebno obravnavati s strožjimi kriteriji zaradi dominantne vloge vasi v dolini, same prehodnosti iz V na Z in S na J.

Silhueta naselja iz smeri Male vasi

Silhueta naselja - vstop iz smeri Predstrug.

TD Dobropolje je pripravilo smernice za delovanje

Upravni odbor TD Dobropolje je na sestanku 30. januarja ob pripravah na občni zbor, ki bo konec februarja, oblikoval smernice za delovanje društva v letu 1998.

Delovanje društva bo tudi vnaprej usmerjeno predvsem v promocijo občine Dobropolje. Tako bo že 21.3.1998 prva taka prireditev, kjer bo TD soorganizator finala državnega prvenstva sledarskih psov, ki se bo odvijalo v Dobropoljski dolini.

V mesecu marcu bomo izdali razpis za turistični spominek naše občine. Mnogo je stvari, ki so skozi zgodovino zarisovale našega človeka in ga tudi izven meja občine prikazovale razpoznavnega. Upamo, da ne bo težko izbrati nekaj takega, kar bo tudi v današnjem času postalo poleg razpoznavnosti tudi tržni izdelek dobropoljskega človeka. K sodelovanju bomo pritegnili etnologe, oblikovalce in vse, ki boste želeli sodelovati v tem projektu. Vključili se bomo tudi v projekt Turistični spominek Slovenije, ki ga vodi TZS, Gospodarska zbornica Slovenije, Center za promocijo turizma in Pospeševalni center za malo gospodarstvo Slovenije.

V aprilu bomo skupaj z vrtcem in šolo iz Kompolj pripravili razstavo velikonočnih dobrot. 23. maja bomo pričakali stara motorna vozila in nadaljevali dobro sodelovanje z Old timer klubom iz Škofljice.

Med letom bomo organizirali že kar dobro sprejet projekt Urejena domačija, ki je v sklopu akcije Moja dežela - lepa, urejena in čista. V dveh letnem obdobju uvajanja smo potegnili nekaj zaključkov, ki nas zavezujejo, da obliko izvajanja ocenjevanja spremenimo. Želja po večjem vključevanju vaških odborov povsod ni naletela na pozitiven odnos do

Najpomembnejše akcije TD Dobropolje v letu 1998:

1. soorganizacija finala državnega prvenstva sledarskih psov
2. projekt izdelave turističnega spominka občine
3. razstava velikonočnih dobrot
4. projekt Urejena domačija 98
5. zabavno razvedrilna prireditev ob koncu akcije Urejena domačija
6. sprejem Old timerjev iz Škofljice
7. tradicionalni pohod na Kamen vrh ob dnevu samostojnosti

ttega projekta, saj se posamezni vaški odbori niso želeli vključiti in so zato tudi lepo urejene domačije ostale izven konkurence ocenjevanja. V letošnjem letu bomo komisijo razširili s strokovno pomočjo etnologov in krajinarjev in obiskali vse vasi v občini. Ob zaključku projekta bomo ponovno organizirali zabavno razvedrilno prireditev, ki v dvorano Jakličevega doma pripelje čedalje več obiskovalcev.

Tradicionalni pohod z baklami ob dnevu samostojnosti bo naša zadnja večja prireditev v letu 1998 in upam, da jo bomo skupaj s Planinskim društvom izpeljali še bolj profesionalno, kot do sedaj.

Vključevali se bomo tudi v druge akcije, ki bodo promovirale dobropoljsko občino, kar je predvsem poslanstvo društva, ki nosi ime dobropoljske občine.

Varstvo čebel pred fitofarmaceutskimi sredstvi

Čebelarstvo društvo Dobropolje-Struge je imelo 09. 01. 1998 občni zbor, na katerem so obravnavali vrsto problemov. Posebno je bil izpostavljen problem škropljenja kmetijskih rastlin z insekticidi v času, ki ni primeren za varstvo čebel. Da bi se izboljšala uporaba teh sredstev in povečalo varstvo čebel, me je občni zbor kot kmetijskega svetovalca občine Dobropolje, zadolžil, da napišem v Naš kraj povzetek iz Zakona o zdravstvenem varstvu rastlin (v nadaljevanju Zakon) in o dolžnostih uporabnikov fitofarmaceutskih sredstev v zvezi z varstvom čebel.

Zakon uravnava varstvo rastlin tako, da ne bi ogrozilo zdravje ljudi in živali ter da ne bi negativno vplivalo na okolje. Imetniki rastlin morajo uporabljati fitofarmaceutska sredstva tako, da ne bodo škodovala človeku, živalim in okolju. Imetniki rastlin morajo škropiti tako, da se fitofarmaceutsko sredstvo ne razprši na sosednje kulture, objekte oziroma parcele. Sredstva ne smejo priti v stik z ljudmi, v vodoteke, v zajetja pitne vode, se razlivi v tla in sploh onesnaževati okolja. Pri škropljenju se je potrebno točno držati navodil. Navodila je potrebno hraniti tudi še po uporabi, da so vedno na razpolago podatki o uporabljenem sredstvu in o protistrupih, ki bi jih morali morebiti uporabiti.

Varstvo čebel pred fitofarmaceutskimi sredstvi obravnava Zakon v 46. členu. Intenzivne kmetijske proizvodnje si ne moremo predstavljati brez uporabe sredstev za varstvo rastlin. Sredstva za varstvo rastlin varujemo kulturne rastline pred pleveli, to so herbicidi. Sredstva, s katerimi varujemo rastline pred boleznimi, imenujemo fungicidi. Herbicidi in fungicidi čebelam niso nevarni, saj ne vsebujejo aktivnih snovi, ki bi bile čebelam nevarne. Največjo nevarnost za čebele predstavljajo insekticidi, ki jih uporabljamo za varovanje kulturnih rastlin pred škodljivci. Tudi insekticidi se ločijo med seboj po strupenosti in med njimi so taki, ki so čebelam škodljivi in tudi taki, ki čebelam ne škodujejo. Pri izbiri insekticidov moramo biti pozorni na navodila. Pri uporabi insekticidov, ki so škodljivi čebelam, moramo paziti, da škropimo tedaj, ko gojene rastline NE CVETIJO. Pri škropljenju moramo biti pozorni predvsem, kadar škropimo sadno drevje, kjer je pod drevjem veliko PODRASTI, KI ZELO BUJNO CVETI, KOT TROBENTICE, MARJETICE, REGRAT. Škropivo pada tudi na te rastline in čebele, ki nabirajo med, se gotovo zastrupijo. V času, ki je najbolj nevaren za zastrupitev čebel, to je med cvetenjem gojenih rastlin, ne smemo uporabljati fitofarmaceutskih sredstev, ki so za čebele nevarne. Če pa jih že uporabljamo, moramo NAJMANJ 48 UR PRED NJIHOVO UPORABO na primeren, krajevno običajen način, obvestiti čebelarje. Uporaba insekticidov je zaradi varstva čebel mogoča NAJVEČ DVE URI PRED SONČNIM ZAHODOM, na velikih kompleksih pa le po predhodnem obvestilu čebelarjev, ki imajo panje v oddaljenosti 3 kilometre do predvidenega mesta uporabe insekticidov. Pri tem je potrebno čebelarje obvestiti o vrsti insekticidov, karencni dobi ter o času in načinu

Predsednik TD Dobropolje
Stane Škulj

KNJIŽNICA GROSUPLJE
Adamičeva 15

njihove nameravane uporabe. Za kmete, ki teh navodil ne upoštevajo, predvideva Zakon v svojem 68. členu DENARNO KAZEN V ZNESKU 50.000,00 SIT.

Na področju naše občine imamo cca 40 škropilnic, ki so testirane in smo mnenja, da jih lastniki znajo uporabljati. Poleg tega imajo vrtničarji veliko število nahrbtnih škropilnic, ki jih uporabljajo po vrtovih in

sadovnjakih.

Apeliram na vse uporabnike nahrbtnih in ostalih škropilnic, da upoštevajo navodila Zakona in natančno preberejo navodila o uporabi fitofarmaceutskih sredstev.

(VIR: Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin, Ur.l. RS št. 92/94)

Jože Andolšek, ing.agr.

Delo v društvu

Letni zbor Društva gojiteljev pasemskih malih živali Velike Lašče je bil dne 18.1.1998. Pregled opravljenega dela članov društva skupno in po sekcijah je na podlagi poročil in zapisnikov sestavil podpisani.

Tekoče lansko leto delovanja društva je postreglo s pozitivnimi premiki v društvu in med članstvom. Člani društva so sodelovali na različnih razstavah. Društvena razstava je bila na Vidmu. Srečanje rejcev je bilo v Slovenskih Konjicah. Ogljed državne razstave v Mariboru in Avstrijske v Celovcu ter ogled razstave kuncev v Nurembergu. Poleg društvenega piknika na Vodichah so bila ta dejanja tudi večja aktivnost članov društva na drugih področjih.

V društvo se je včlanilo 14 novih članov, tako da sedaj društvo šteje 63 članov. Ker so v Grosuplju ustanovili svoje društvo, so štirje člani prestopili tja. Vsi člani društva pa smo naprošeni, oziroma naj bi vsi skupaj imeli dolžnost, da pridobimo še nekaj no-

vih članov vsako leto. Gojitelji delujejo v sekcijah društva. Največja in najbolj množična je kunčja sekcija. Trenutno je v tej sekciji 19 pasemskih kuncev. Vodstvo društva prepričuje člane društva, naj nabavijo več pasemskih živali. Še posebej tisti, ki imajo samo mešance. Lepo bi bilo, če bi vsak, ki goji kunce, imel vsaj eno pasmo za razstavo. Kunce se lahko kupi s pomočjo društva, tako da društvo uredi nabavo para, član društva pa vrne par kasneje, ko dobi gnezdo.

Iz sekcije za perutnino sporočajo, da so zadovoljni, saj se je prvič zgodilo, da je društvo imelo na razstavi svojo perutnino. Prej smo vabili razstavljalce od drugod, da smo ljudem lahko pokazali živali, sedaj pa ima društvo že 10 pasem perutnine. Tudi tukaj se razširja gojitvena dejavnost in pri gojiteljih se krepi volja do vzreje perutnine.

Sekcija za golobarstvo je začela delovati šele po razstavi, ko so se nabavile tudi prve pasme golobov. Kljub manjšemu številu rejcev je v sekciji 17 pasem golobov. V planu je nabava novih pasem golobov s pomočjo slovenske golobarske sekcije. Člani društva so povabljeni, naj se pridružijo tej sekciji športne in gojitvene dejavnosti.

Društvo še nima sekcije za ptičjerejo, čeprav je v društvu kar nekaj gojiteljev ptic, še posebej kanarčkov, papig in drugih ptic. Društvo poizkuša in deluje na širitvi tega dela gojitvenih dejavnosti. Zelo lepo bi bilo, če bi se društvu priključilo kakih pet ali šest gojiteljev ptic, da bi potem lažje razširili to dejavnost. Zainteresirani naj se javijo predsedniku ali tajniku društva.

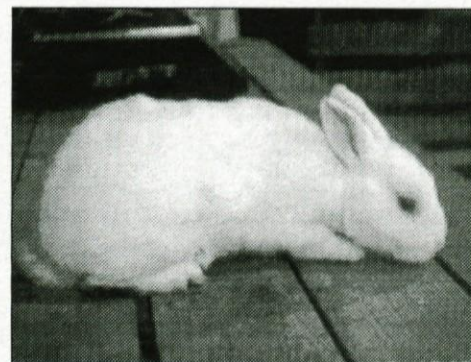
Finančno poslovanje društva je bilo lansko leto izjemno uspešno. Blagajniško poslovanje se vodi po ustaljenih metodah in pravilih o tem poslovanju. Stanje je dobro, ostalo je precej denarja, predvsem zaradi sponzorjev in same dejavnosti društva. Denar je po sklepu izvršilnega odbora namenjen nakupu kletk in vojer za razstave, ki bodo v bodoče.

V sami razpravi so poleg poročevalcev sodelovali tudi delegat državne zveze, župana občin Velike Lašče in Dobropolje. Tukaj se tudi želimo zahvaliti obema županoma za razumevanje in pomoč pri delovanju društva. Društvo bo tudi v bodoče skrbelo za organizacijo strokovnih predavanj. Potrebno je aktivirati članstvo za čim večjo aktivnost, predvsem pri gojitvi večjega števila pasemskih živali. Na ta način društvo postaja manjše po članstvu in tudi po številu živali za razstave.

V bodoče naj bi se društva organizirala v regijske zveze. Za to se bo potrebno odločiti še letos, čeprav v našem društvu obstaja precejšen dvom v tako posiljen način združevanja. Regije naj bi potem zastopale društva nasproti zvezi kot pogajalci z državnimi oblastmi.

Za letošnje leto se v osnovi predvideva naslednje aktivnosti. Društvena razstava bo v Velikih Laščah meseca septembra. Organizirana bodo strokovna predavanja. V mesecu oktobru bo organiziran izlet na evropsko razstavo v Brno na Češkem. Prijave s kavcijo se že zbirajo. Dodatni izleti na razstave po Sloveniji in drugod se bodo organizirali sproti, kakor rudi društvena srečanja. Vsak prvi ponedeljek v mesecu je srečanje zainteresiranih članov društva v Velikih Laščah v gostilni "Pri Roku". Ta srečanja so neobvezna, pridejo naj zainteresirani kaj vprašati ali po nasvet. Člane tudi obveščamo, da smo dobili na zalogo odlična krmila iz Holandije, tako za breje samice, kot za pitance (kunce). Informacije o zalogi in ceni dobite pri blagajniku društva.

Zvonimir Zabukovec

Dohodnina

Na podlagi 120. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS št. 18/96 in 87/97) izdaja Ministrstvo za finance, Davčna uprava Republike Slovenije

JAVNI POZIV

k vložitvi napovedi za odmero dohodnine za leto 1997

Zavezanci za dohodnino morajo vložiti napoved za odmero dohodnine za leto 1997 najkasneje do 31. marca 1998 na predpisanem obrazcu.

Napoved so dolžni vložiti vsi zavezanci, razen:

- zavezancev, katerih (bruto) dohodki ne presegajo 11% povprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji;
- učencev in študentov, katerih prejemki iz naslova plačila za začasno ali občasno opravljeno delo preko študentskih ali mladinskih organizacij, ki posredujejo delo na podlagi pogodbe o koncesiji, ne presegajo 51% povprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu 1997;
- zavezancev, katerih edini vir dohodnine je pokojnina, če med letom 1997 v skladu z zakonom niso plačevali akontacije dohodnine.

Napoved vložijo:

- zavezanci za dohodnino s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji (rezidenti) pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega so vpisani v davčni register v času vložitve napovedi;
- zavezanci, ki niso rezidenti Republike Slovenije, pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega so vpisani v davčni register v času vložitve napovedi, če niso vpisani, pa pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega imajo začasno prebivališče v času vložene napovedi.

Pojasnilo:

Napoved za odmero dohodnine morajo do 31. marca 1998 vložiti tudi zavezanci za davek od dohodkov iz dejavnosti in zavezanci za davek od dobička iz kapitala od prodaje vrednostnih papirjev in drugih deležev v kapitalu, ki so dolžni napoved za navedena davka vložiti do 28. februarja 1998 za preteklo leto.

V napovedi za odmero dohodnine morajo zavezanci za dohodnino, ki so po končani zapuščinski razpravi v letu 1997 postali lastniki denacionaliziranega premičnega ali nepremičnega premoženja, napovedati dohodke od oddajanja tega premoženja v najem za vse obdobje, ko je v njihovem imenu kot zavezanec za davek od navedenih dohodkov nastopal skrbnik za posebne primere.

Zavezanec za dohodnino se kaznuje za prekršek, če nepravčasno vloži napoved za odmero dohodnine, če je ne vloži, ali vloži napoved, ki ne vsebuje podatkov, potrebnih za odmero dohodnine, ali v njej izkaže neresnične podatke.

MINISTRSTVO ZA FINANCE
Davčna uprava Republike Slovenije

Dne 23. in 24. marca 1998 od 8. do 18. ure lahko v prostorih občine Dobrepolje oddate svojo dohodninsko napoved.

Razpored tehničnih pregledov traktorjev in motornih koles na območju Upravne enote Grosuplje v letu 1998

VIDEM-DOBREPOLJE

torek, 03. 03. 1998

od 8. do 16. ure

torek, 08. 09. 1998

od 8. do 11. ure

ZAGRADEC

torek, 10. 03. 1998

od 13. do 17. ure

torek, 08. 09. 1998

od 13. do 16. ure

ŠENTVID pri STIČNI

torek, 17. 03. 1998

od 8. do 16. ure

torek, 15. 09. 1998

od 8. do 11. ure

GROSUPLJE

sreda, 18. 03. 1998

od 13. do 17. ure

torek, 15. 09. 1998

od 13. do 16. ure

CENIK

za najem grobov in ostalih pokopaliških storitev

Na zadnji občinski seji so svetniki podaljšali veljavnost cenika za najem grobov in ostalih pokopaliških storitev. Objavljamo ga še enkrat in velja do sprejetja novega sklepa.

S tem cenikom so določene cene najema grobov na osnovi Pravilnika o ureditvi pokopališč in o merilih za oblikovanje cen za najem grobov in ostalih pokopaliških storitev.

1. V ceni najemnine posameznega groba so zajeti stroški iz 2. člena Pravilnika, višina najemnine pa je sledeča:

za enojni grob:	2.700,00
za dvojni grob:	3.800,00
za trojni grob:	4.400,00
za otroški grob:	2.200,00
za žarni grob:	2.700,00

2. Pokopališka pristojbina, ki se zaračuna v enkratnem znesku ob prvem pokopu (za nov grob) je sledeča:

za enojni grob:	6.500,00
za dvojni grob:	8.700,00
za trojni grob:	10.900,00
za žarni grob:	6.500,00

Družinski kotiček

Družina v sedanjem času pred vprašanjem obstoja?

Slaba dva meseca sta minila v letošnjem letu, ko smo polni upov in načrtov si za novo leto segli v roke. Komu vse to kaj pomeni, če pa je dan za dnem iz različnih medijev slišati ali pa brati o kloniranju človeka. To, kar hoče znanstvenik, ki je to odkril, poskusiti na človeku in morda potem nadaljevati - se vprašamo: kakšne družine oz. skupnosti bomo potem imeli, če sploh bodo obstajale.

Družino radi imenujemo OSNOVNA CELICA DRUŽBE. Kako lahko obstaja neka družba, če ji uničijo osnovno celico?

Skozi zgodovino človeštva lahko spremljamo razvoj družine in njen pomen v vseh teh časih. Družina je bila cenjena v času, ko so naši predniki znali bolj trezno misliti o njej. Morda je bila to nuja tedanjega časa. Razmere se vsesplošno slabšajo v zadnjih desetletjih. Bo morda kdo krivil za razpadanje družin prejšnji družbeni sistem?

Ali je na zahodu, v razvitih državah kaj bolje?

Osnovni vzrok temu je najverjetneje spremenjen življenjski vrednostni sistem. Vzhod in zahod na tem področju breddeta in iščeta izhod v slepi ulici.

Najprej se moramo potruditi in spremeniti odnos do vsakega posameznega človeka v družini (od spoštovanja otroka od njegovega spočetja naprej).

Bolj odgovorno bi morali z naravnimi danostmi, tistimi prijemljivimi, pa tudi do drugih, nevidnih, pa vendar tako pričujočih in pomembnih, ne smemo biti malodušni ali se celo norčevati iz njih.

Vprašanje je samo v tem, ali smo mi, ki trenutno živimo, sposobni (to smo dolžni našim prednikom) našim zanamcem ohraniti čim več človeka vrednih materialnih in nematerialnih dobrin. Ali sploh smemo nerazsodno zavreči in uničiti vse, kar smo prejeli in s tem onemogočiti prihodnjim rodovom človeka vredno bivanje na našem planetu?

Če naj živimo odgovorno, potem smo dolžni iskati in gojiti vrednote, dajati pozitivni zgled svojim otrokom, skrbeti za zdravo družinsko življenje, kar plemeniti najprej nas same, posredno pa tudi naše bližnje.

A. Štrubelj

Piše: Konrad Piko

Iz Društva upokojencev

Na naši prvi seji v letu 1998 smo razpravljali o izletih, zabavah, pobiranju članarine in pustovanju. Na sejo smo povabili tudi g. Vinka Zabukovca, našega avtobusnega šoferja in vodiča hkrati. Povabili smo ga predvsem zaradi natančnega določanja datumov za naše izlete. Do zdaj smo jih planirali brez njegove prisotnosti, zato je včasih prihajalo do nesporazumov, ker se je dogajalo, da smo naše izlete planirali takrat, ko je bil naš šofer že zaseden. Letos do tega ne bo prihajalo, ker smo se lepo dogovorili in uskladili.

Kot vsako leto, bomo imeli tudi letos šest izletov skupaj z nakupovalnimi. Dogovorjeno je tudi za tri nakupovalne skupaj z drugimi društvi. Naš prvi izlet bo v Vrtojbo in Oglej v Italiji, drugi bo v Lenti na Madžarskem, združen s Fužinami. Tretji izlet bo na Stanjeviški grad, Šentjernej, Pleterje, Lurd na Dolenjskem, četrti na Bled, Blejski Vintgar, Pokljuko, Bohinj. V avgustu pa bo kopalni v Izolo, v septembru trgatav v Ložah pri Vipavi, v oktobru pa v Gardaland. Ta bo združen z enim društvom iz Ljubljane. Planiran je še dvodnevni izlet v Budimpešto, kjer je za 50% ceneje kot v Lentiju. Cena bo 130 DEM. V novembru bo še en združen nakupovalni izlet v Vrtojbo. Tudi zabav bo letos toliko kot vsako leto.

Pri pobiranju članarine smo ugotovili, da je letos pristopilo kar 29 novih članov, 12 jih je umrlo, tako nas je vseh skupaj 409. Kot sem že omenil v prejšnji številki, bo članarina 600 tolarjev, vzajemna samopomoč pa tudi 600 tolarjev, kot lani.

Sedaj bodo potekale javne razprave o pokojninski reformi, zato marsikoga zanima, kako bo z nami, ki smo že upokojeni. Potrebna bo natančnejša razlaga, da bomo zvedeli kaj več o naših možnostih. Če te ne bo v naši občini, bomo šli v Grosuplje, kjer bo to organiziralo DU Grosuplje v okviru koordinacijskega odbora.

Drugi problem so naši certifikati in delnice. Nekateri ste slišali na TV v oddaji Pro and contra v torek, 3. februarja, kakšno je naše PIDov, to je investicijskih družb, ki jih je v Sloveniji 71. Od teh je ena tudi naša KRONA SENIOR, v katero smo nekateri upokojenci vložili certifikate. V PIDE je vložilo svoje certifikate kar cca 75% vseh lastnikov, ostalih 25% prebivalstva pa je vložilo certifikate v donosne firme, kot je Krka, Lek in podobno. Upokojence zanima, kako bo šlo vse skupaj naprej in kaj bo z našimi certifikati vloženi v PIDE, vpliva na potek pa tako in tako nimamo.

Toliko za sedaj, pozdravljeni do naslednjic.

Napoved tednika Mag "V nedeljo zjutraj k maši in nato volit' Kučana" se je tudi v Dobropolju uresničila. Tako po novem letu "ni nič več tako, kot je bilo". Res ne. Tako je bil letos pust kar dvakrat! In ne samo to, prvič celo v sredo, 11. 2., drugič - zares 24. 2. (glej koledar KZ Dobropolje).

Tako po novem letu res ni več tako, kot je bilo ...

Mladinska

Naj številke spregovorijo

Zadnje čase se veliko govori o vse pogostejših prometnih nesrečah, ki na naših cestah terjajo mnoga življenja. Res je, da so naše ceste pravo pokopališče, vendar...

Leta 1997 je na naših cestah umrlo 352 ljudi. To je res veliko, toda v istem letu si je s prometom vzelo življenje 548 ljudi, od tega kar 80% moških, in po uradnih podatkih je bilo, verjemite ali ne, narejenih kar 24.000 splavov. Procentualno torej zavzamejo avtomobilske nesreče le 1,4%, samomorji 2,2% in splavi kar 96,4% nenaravnih smrti.

Število rojstev je od leta 1983, ko se je rodilo okoli 33.000 otrok, drastično padlo. Lani je bilo rojenih le še 18.000 otrok. Povprečno se torej št. rojstev zmanjša letno za 1.070. Če bi se dosedanje padanje rojstev linearno nadaljevalo, bi teoretično do leta 2014 nataliteta padla na nič, kar pomeni, da se ne bi rodil noben otrok več.

Vsak dan je lani v prometni nesreči umrl en Slovenec, vsakih 16 ur si je nekdo vzel življenje in vsakih 22 minut je bilo umorjen nedolžno človeško bitje. Luč sveta je zagledal otrok le vsakih 29 minut. Če pogledamo z druge strani je bilo življenje omogočeno oz. podarjeno le 43% spočetih otrok. Vsi ti podatki so uradni, tako da lahko domnevamo, da je procent splavov dejansko višji.

Ves čas sem govoril v nekaterih številkah. Vem, da je vsako življenje unikat in kot takšno neponavljivo, zato tudi neprecenljive vrednosti. Vendar številke nam govorijo. Govorijo nam, da so nekje velike krize, veliki zločini, mi pa se osredotočamo na druge, sicer tudi pomembne probleme, vendar primerjalno popolnoma zanemarljive. Potrebno je rešiti tudi problem prometnih nesreč, vendar najprej moramo rešiti na tisoče življenj, ki se ne morejo braniti. Če se bo število splavov nadaljevalo s trenutnim tempom, bo v 42-ih letih preseglo milijon, kar je ravno polovica sedanje slovenske populacije. Slovenci se bojimo življenja, bojimo se odgovornosti in kot takšnim se nam ne

piše nič kaj lepa prihodnost. Pa naj še kdo reče, da se npr. cerkev na sme vtikati v to področje, kjer se vsakih 22 minut zgodi umor, umor otroka, ki se ne more postaviti po robu, ki se ne more upreti in zagovarjati svoje temeljne pravice, pravice do življenja.

Janez Tomšič

Najbolj izvirna maska – nasmeh

Pred nami so dnevi, ko po starih običajih preganjamo zimo in vabimo pomlad.

Maškarade, veseljačenje,... Vse to postaja že tako umetno...

Nadenemo si masko z do ušes širokim nasmehom in iskrivimi očmi. Kot da tega nismo več sami zmožni in moramo svoj želeni izraz na obrazu kazati z umetno pustno masko.

Zakaj ne bi pomladi klicali s pravo, pristno pomladjo tudi v naših srcih, ki žari na naših obrazih. Zakaj ne bi naše kisle in čemerne obraze spremenili v pomlad med ljudmi samimi?

Iz leta v leto le nestrpnost čakamo na dneve, ko si bomo spet lahko stare zakrili po našem mnenju z najboljšimi novimi maskami. Ali je pustna maska ras edina stvar, ki nas osrečuje, zaradi katere se tako radi veselimo, pozabimo na vsakdanje sivine, ki spremljajo naše življenje?

Ljudje se očitno ne znamo več iskreno veseliti s svojim lastnim izrazom na obrazu brez da bi se skrivali za neko masko, kajti svojega obraza ne maramo, z njim se ne znamo sproščeno veseliti in najmanjši napor je vloženi v to, da si pač nadenemo masko.

Zakaj pa se ne bi enkrat za spremembo nekoliko potrudili in si sami izdelali svojo lastno masko – nadenimo si iskren NASMEH. Morda pa bo to letošnja najbolj izvirna in zanimiva maska.

Phil Bosmans je med svojimi "vitamini za srce", kot imenuje svoje zapisane misli, povedal tudi tole:

"Pravijo, da se ljudje ne smejejo več.

Kakor da bi nad mesti in po ulicah, na hišah in tovarnah, na avtomobilih, avtobusih in vlakih nad blagajniškimi pulti in okenci v uradih visel velik napis

z velikanskimi črkami:

Tu smeh ni dovoljen!

Zdi se, da nas je smeh zapustil,

ker je v naših bivaliških hkrati z ljubeznijo umrlo tudi veselje...

Ne delaj tako kislega obraza!

Ne hodi okoli s tako povešenim nosom! Doma in na ulici bodi nasmejan! Prisrčen, zdrav nasmehta ti je danes potreben bolj kot kdajkoli."

Pečnik Lidija

Razmišljanje ob Titaniku

Titanik pravzaprav ni nič novega. Že devetdeset let se ve zanj in o njem je bilo posnetih že več kot 20 filmov. Toda novi film Titanik je prinesel pravi "bum" tudi v Sloveniji. Morda zaradi napete, zanimive ljubzenske zgodbe ali zaradi "lepega" glavnega igralca? Kakor za koga. Meni je film dal več kot le zgodbo o revnem fantu, ki si je izbral srce aristokratije.

V Titaniku sem videla drugi Babilonski stolp. Ljudje so zgradili ladjo, za katero so bili prepričani, da je nepotopljiva. Hoteli so dokazati svetu, da je človek na nek način vsemogočen. Kako bridko so se zmotili. Vedno znova lahko ljudje spoznavamo, kako nemočni smo. Ob Titaniku lahko to vsak prav dobro občuti. Ves blišč, ki je bil prisoten na ladji, se je v dobri uri spremenil v razbitino na dnu oceana. In ljudje, za katere nisi bil dovolj dober, če nisi bil lepo oblečen, če se nisi znal lepo obnašati, če nisi bil dovolj bogat..., so ostali za vedno v ledenem morju. Tudi kopica denarja jih ni mogla rešiti. Titanik se ni zgodil samo enkrat. Vedno se dogaja. Ko ti gre dobro, ko si prepričan, da ti bo šlo dobro še naprej, se zgodi nekaj, kar ti podre vse načrte. Dobro je, da vsi razmislimo o tem in si nehamo domišljati, kaj vse lahko sami naredimo.

Vida Jakopič

ROSALINO CELLAMARE - RON

Pesem Vorrei incontrarti tra 100 anni (hočem te srečati čez 100 let), katero poje Ron, je zmagovalka Sanremskega festivala iz leta 1996. Ta je še vedno ena izmed najbolj priljubljenih pesmi med Italijani. Ron je star 42 let, na odru pa je že od svojega 16. leta.

Ron pripoveduje: "Bilo je leta 1970, ko me je ravnatelj poklical k sebi v pisarno. Odšel se misleč, da sem naredil nekaj narobe, ampak... hotel mi je le povedati, da bom nastopal na festivalu. Bil sem sedmi"

Ron trenutno živi v tovarni čokolade.

Njegove uspešnice:

- * Il gigante e la bambina
- * Pizza Grande
- * Una citta' per cantare

Laura PAUSINI

Laura se je rodila pred 23 leti v Faenzi, ki je blizu Bologne. Tako kot že mnogi drugi, je tudi ona postala slavna preko Festivala v Sanremu leta 1993 s pesmijo La solitudine, katera je bila kasneje prevedena v španščino za južnoameriške dežele. Tim Rice, avtor musicla Jesus Christ Superstar pa je tudi že prekrbel verzijo v angleščini.

Andreja Pečnik

1. MORAJO ŽIVETI

V barčku nekdo razlaga:

- "Ko zbolim, grem lepo k zdravniku; tudi zdravniki morajo od nečesa živeti. Potem grem k lekarnarju po zdravila, ki mi jih je predpisal zdravnik; saj morajo seveda tudi lekarnarji živeti. Nato se vrnem lepo domov in vsa zdravila vržem v smeti. Navsezadnje moram tudi jaz preživeti..."

2. MATEMATIK

- "Moj sin je zelo nadarjen, posebno za računanje," se hvali oče prijatelju. Radoveden, ali to drži, prijatelj vpraša fantiča:

- "Povej mi, Lojzek, koliko je pet plus štiri deljeno s tri?"

Fantič molči, oče pa ga hoče rešiti iz zadrege in reče:

- "No, no! Ne pretiravaj, saj ni inženir!"

3. BOG

Maršovec se vrne z odprave na Zemljo. Svojemu nadrejenemu prinese televizor in mu poroča o potovanju:

- "Ni mi sicer uspelo ujeti nobenega Zemljana, vendar pa sem se le dokopal do enega od njihovih bogov."

Mladinski center

Tisti, ki dobivate Oznanila ste že brali o mladinskem centru, ki delno že obstaja, letos pa bi ga radi še povečali.

Zakaj tak center in čemu bo služil?

V prvi vrsti naj bi bil to dom vse dobrepoljske mladine, pa tudi druge skupine bodo imela lahko v njem razna srečanja in manjše prireditve. Nekaj pa bo potrebno za vstop v ta skupni dom: upoštevanje pravil lepega in spoštljivega vedenja in vse bo potekalo v domu brez cigaret, alkohola in drugih omam. Zato bo v njem vedno nekdo, ki bo za vse početje odgovoren in kateremu bodo morali biti obiskovalci pokorni.

Večkrat slišimo razne pripombe zlasti čez mladino, pozabljam pa, da so mladi odraz, ali ogledalo nas starejših. Če zanje malo ali nič ne naredimo in jim dajemo slab zgled, se nad njimi ne smemo pohujševati ali jih kritizirati. Mladi ljudje morajo imeti možnost prijetnega druženja, sproščene razvedrila, vsemogočega usposabljanja in zdravih zabav. To bi jim rad nudil ta mladinski center.

Poleg občasnih zabav in razvedrila, želimo, da bi v njem potekali tudi vsemogoči tečaji in učenje, ki vsakemu človeku koristi v življenju. Seveda pa bo potrebno to skrbno in preudarno načrtovati in planirati. Delno pomoč so nam obljubili salezijanci, ki so usposobljeni za delo z mladino, možno bo dobiti fante, ki se bodo odločili za civilno službo vojaščine, če bo potekalo vse v redu pa bo najbrž potrebno čez čas tudi koga vsaj polovično zaposliti.

Najprej pa bo seveda potrebno dosedanje prostore dograditi. Narejeni so vsi načrti, dobili smo vsa soglasja in čakamo samo še gradbenega dovoljenja. Za ta projekt ima veliko razumevanja občina, tako župan kot svetniki, za kar se jim v imenu župnije zahvaljujem. Vesel sem posebno tega, da pri nas prav gledate na Cerkev, ki je vedno samo v službi ljudi in ima edini namen ljudi voditi v nebesa, ki pa se začnajo že v tem življenju. Tam, kjer ljudje živijo v slogi, medsebojnem prijateljstvu in znajo drug z drugim potrpeti, je lepo in je v srcih ljudi košček nebes. Da bi bilo tega čim več, se trudi Cerkev ob pomoči svojega božjega ustanovitelja Kristusa. Kristus ljubi vsakega človeka, če formalno pripada ali ne pripada Cerkvi, iskreno pa se mora truditi za pravico in resnico, za dobroto in ljubezen. Hvala Bogu, da preraščamo čase, ko so se ljudje delili po ideologiji. Bodočnost ima samo tisti narod, ki zna stopiti skupaj, se podpirati in složno graditi boljši svet.

Pri gradnji mladinskega centra bomo potrebovali pomoč vseh. Nekatera dela bomo skušali narediti sami, za druga pa bo potrebno kar precej sredstev. V Oznanilih sem že omenil, da naj bi vsaka družina po možnosti prispevala v tem letu za to gradnjo približno 10.000 sit. Ker gre za našo skupno stvar, ker gre za našo mladino, sem prepričan, da svoje velikodušne pomoči ne boste odrekli.

Župnik Franc Škulj

Kakovost in jaz

V petek, 6. februarja, so se učenke 8.a razreda udeležile zaključne prireditve, ki jo je organiziralo ZDRUŽENJE ZA KAKOVOST, v prostorih HERMES na Litijski 33 v Ljubljani.

Že v jeseni je ZDRUŽENJE ZA KAKOVOST razpisalo nagradni natečaj z naslovom KAKOVOST IN JAZ. Učenke naše šole, in sicer Tanja Prijatelj, Nina Samec, Katja Žnidaršič, Marta Jakopič in Damjana Cimerman, so se pod vodstvom mentorice ge. Slavke Mustar odzvale na razpis in se v množici prispevkov uvrstile v ožji izbor najboljših spisov. Prireditve se je udeležilo okrog sto povabljenih: predstavniki gospodarskih organizacij, kulturnih ustanov, učenci osnovnih in srednjih šol in njihovi mentorji. Zbranim so spregovorili g. Jožko Čuk, predstavnik Gospodarske zbornice, mag. Teja Valenčič,

državna sekretarka na Ministrstvu za šolstvo in šport in direktor podjetja HERMES. Učenci so za najboljše spise prejeli denarni nagradi, šolske potrebščine in športne majice.

Na koncu tega zapisa naj poudarim glavno misel prebranih spisov. Mladi se zavedajo, da bodo doživeli polnost in kakovost svojega življenja, če bodo ustvarjalni, ta pa naj temelji na znanju in humanih medsebojnih odnosih.

Ivan Grandovec

Srečanje postaja tradicionalno

Januar je bil za učence 2.a razreda na Vidmu čisto poseben dan. Še več – bil je pravi praznik, na katerega so se že nekaj časa pripravljali in se ga veselili.

Spet so napolnili kombije in se skupaj s svojo razredničarko Valerijo Tkalčič in Jadranko Kastelic, ki je glavna organizatorica teh srečanj, odpravili na obisk k svojim vrstnikom v Zavod za invalidno mladino v Kamnik.

Tokratno srečanje je bilo tretje, nazadnje so se dobili na videmski šoli. Vsakokratno druženje pa je še poglobilo njihove prijateljske vezi, ki jih pridno utrjujejo z medsebojnim dopisovanjem.

Če je bilo ob prvem obisku še čutiti med mladimi znanci začetno zadržanost, ki so jo poskušali omiliti spremljevalci in vzgojitelji, je bilo tokrat njihovo posredovanje nepotrebno. Komaj so se odrašli malo razgledali naokrog, so bili mla-

Sproščeno in veselo

di prijatelji že zapleteni v pogovor. Nekateri so gostje so spraševali po Nejcu, ki je bil ob prejšnjem obisku prava pevska zvezda, drugi so vozili svoje prijatelje na vozičkih, tretji so se že zbirali okrog Petra in Damjana, ki sta s kitarama in petjem spet poskrbela za še boljše razpoloženje. Gostje so si nato skupaj s svojimi gostitelji ogledali pristrčno lutkovno igri-

Delavnica

Prihod v Kamnik

co, ki so jo odlično zaigrali tamkajšnji gojenci višjih razredov, na koncu pa so sodelovali v skupni delavnici, v kateri so pod vodstvom mentoric izdelovali ljubke igračke, ki so jih ob koncu dobili v spomin na srečanje.

Otroci so bili tako zatopljeni v svoja opravila, da so si njihovi spremljevalci lahko vzeli nekaj časa za ogled ustanove. Prijazna logopedinja Alenka jih je popeljala po prostorih, posebej prirejenih in opremljenih za invalidno mladino.

Celotno srečanje je bilo prijetno, kar je zasluga prijaznih in gostoljubnih gostiteljev.

Kako pa so doživeli svoj drugi obisk v Kamniku učenci drugega razreda, pa naj povedo sami.

M. Steklasa

OBISK V KAMNIKU

Utrredo smo obiskali dom za invalidne otroke v Kamniku. Tja smo se odpeljali s šolskim kombijem. Otrokom smo pripravili majhno presenečenje. Ubdarili smo jih s čevljički, v katere smo dali bonbone. Pošlec Gregor pa je s svojo mamico za svoje prijatelje izdelal piranega klovna. Otroci so bili danil zelo veseli. Stnja nam je razkazala sobe, ki so bile zelo urejene. I skupaj smo izdelali priponke. Dan je hitro mineval. Zaigrali so nam igrice Bucko in strašilo. Bilo je zelo zanimivo. Otroci so bili dobre volje in bilo nam je lepo. Za konec smo se še slikali, odšli po torbe, bunde in odšli domov.

Sabina Babič

2. B. A.

Janez Ljubič, 2. b.

MISLI

Politiki so povsod enaki. Obljubljajo, da bodo zgradili most tudi tam, kjer ni reke.

(Hruščov)

Nekateri ljudje najprej govorijo, šele nato mislijo.

(Jean de la Bruyere)

Neprestano govoriti in ničesar povedati, je bila od nekdanj največja odlika govornika.

(Platon)

Na podlagi Odloka o ustanovitvi Medobčinskega sklada za razvoj malega gospodarstva občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 70/96, Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 10/96), v skladu s statutom Medobčinskega sklada za razvoj malega gospodarstva občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, Pravilnikom o dodeljevanju sredstev za projekte malega gospodarstva v občinah Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, ter po pooblastilu upravnega odbora Medobčinskega sklada za razvoj malega gospodarstva občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica z dne 4.2.1998 Medobčinski sklad za razvoj malega gospodarstva občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica (v nadaljevanju Sklad) skupaj s pooblaščenim finančno organizacijo objavlja

III. JAVNI RAZPIS

za dodelitev posojil za pospeševanje razvoja malega gospodarstva občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica

I. PREDMET RAZPISA

Sklad skupaj s pooblaščenim finančno organizacijo razpisuje posojilo za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občinah Dobrepolje, Grosuplje, Ivančna Gorica v znesku 85.000,00 SIT.

Namen posojil:

- odpiranje novih delovnih mest;
- nakup, urejanje in opremljanje zemljišča za gradnjo poslovnih prostorov;
- nakup, graditev ali adaptacija poslovnih prostorov;
- nakup nove opreme ali njeno obnovo.

II. MERILA IN POGOJI

Na razpis za dodelitev posojila se lahko prijavi:

- samostojni podjetniki;
- podjetja v zasebni in mešani lasti,

pri čemer mora biti sedež podjetja ali obrti na območju občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica.

Posojila se prednostno dodeljujejo dejavnostem:

- ki zagotavljajo delovna mesta;
- ki so izvozno usmerjena;
- ki omogočajo razvoj turizma;
- ki dopolnjujejo proizvodne programe ostalega gospodarstva;
- z visoko stopnjo inovativnosti;
- ki uvajajo sodobne tehnologije.

Posojila se daje:

- za dobo do 5 let;
- obrestna mera TOM + 5,3%
- stroški odobritve 0,5%
- stroški spremljave 0,15%
- zavarovanje hipoteka na nepremičninah in premičninah, solidarno poroštvo, zavarovanje pri zavarovalnici in podobno.

III. VSEBINA VLOGE

Podjetja morajo vlogi priložiti:

1. obrazec banke (dosegljiv na sedežu Sklada);
2. podatke o registraciji in akt o ustanovitvi podjetja;
3. obvestilo Zavoda RS za statistiko o razvrstitvi po dejavnostih;
4. bilančni podatki za zadnji dve leti;
5. podatki o tekočem poslovanju;
6. karton deponiranih podpisov;

7. BON - 2 obrazec ali BON - 3 obrazec;

8. poslovni načrt oz. investicijski program z gradbeno dokumentacijo - za novogradnje in dograditev objektov;

9. dokazilo o namenu porabe sredstev:

- a) pri nakupu poslovnega prostora
  - overjeno kupoprodajno pogodbo oz. prodajno pogodbo;
- b) pri gradnji poslovnih prostorov
  - gradbeno dovoljenje;
  - zemljiškoknjižni izpisek oz. dokazilo o lastništvu;

- predračunska vrednost investicijskih del z gradbeno dokumentacijo.

c) pri adaptaciji poslovnih prostorov

- soglasje za adaptacijo del, ki se mora glasiti na prosilca za posojilo;
- predračunska vrednost adaptacijskih del;
- pogodbo o najemu in soglasje lastnika za izvajanje adaptacijskih del, v kolikor bo adaptacijo izvajal najemnik.

d) pri nakupu osnovnih sredstev

- predračun oz. račun osnovnega sredstva
- e) pri investiciji v ekološko sanacijo
  - investicijski program ter mnenje ustrezne inšpekcijske službe.

10. zavarovanje kredita (zemljiškoknjižni izpisek nepremičnin, dokumenti o vrednosti premičnin, podatki o poroku).

Samostojni podjetniki morajo vlogi priložiti:

1. obrazec banke (dosegljiv na sedežu Sklada)
2. tekoči izpisek iz registra samostojnih podjetnikov
3. prigrisiten list samostojnega podjetnika
4. obrtno dovoljenje oz. dovoljenje za opravljanje dejavnosti
5. potrdilo o plačanih davkih in prispevkih
6. bilančni podatki za zadnji dve leti
7. podatki o tekočem poslovanju

8. poslovni načrt oz. investicijski program z gradbeno dokumentacijo - za novogradnje in dograditev objektov

9. dokazilo o namenu porabe sredstev:

- a) pri nakupu poslovnega prostora
  - overjeno kupoprodajno pogodbo oz. prodajno pogodbo
- b) pri gradnji poslovnih prostorov
  - gradbeno dovoljenje
  - zemljiškoknjižni izpisek oz. dokazilo o lastništvu
  - predračunska vrednost investicijskih del z gradbeno dokumentacijo

c) pri adaptaciji poslovnih prostorov

- soglasje za adaptacijo del, ki se mora glasiti na prosilca za posojilo
- predračunska vrednost adaptacijskih del
- pogodbo o najemu in soglasje lastnika za izvajanje adaptacijskih del, v kolikor bo adaptacijo izvajal najemnik

d) pri nakupu osnovnih sredstev

- predračun oz. račun osnovnega sredstva
- e) pri investiciji v ekološko sanacijo
  - investicijski program ter mnenje ustrezne inšpekcijske službe

10. zavarovanje kredita (zemljiškoknjižni izpisek nepremičnin, dokumenti o vrednosti premičnin, podatki o poroku).

IV. ROK ZA PRIJAVO

Vloge za dodelitev posojila pošljite na naslov: Medobčinski sklad za razvoj malega gospodarstva občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica. Rok za prijave je odprt od 15.4.1998 do porabe namenskih sredstev.

Če vloga ne bo vsebovala zahtevane dokumentacije, se zavrne, ravno tako se zavrne neustrezna vloga in tista, ki prispe po porabi sredstev.

Upravni odbor Sklada bo v 30 dneh po roku za prijavo oz. po prejemu prošnji odločal o dodelitvi posojil. Sklad bo v roku 8 dni po prejemu pozitivnega sklepa finančne organizacije izdal sklep o dodelitvi posojila ter ga posredoval vsem prosilcem.

Razpis se razveljavi, v kolikor občine Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica ne zagotovijo dogovorjenih sredstev.

Vse potrebne informacije dobite na sedežu Sklada pri Ga. Božič na tel.: 778-384, 778-385.

Predsednik: Roman Zupančič

Želiš zanimivo in dinamično delo? Želiš dobro delo, dobro stimulacijo? Želiš tržiti oglasni prostor za uveljavljene medije?! Potem je to pravi izziv zate! Pa še doma ...

Zaželeno znanja: delo z računalnikom v Wordu in Excelu, dobro znanje slovenščine, komunikativnost, urejenost, izpit B kategorije.

BIMEDIA d. o. o., Cesta 2, 1312 Videm-Dobrepolje, tel.: **061/787-751**

➔ nadaljevanje s str. 7

Tudi če ni res, saj je pisalo v časopisu, saj je bilo na televiziji, na internetu na strani tej in tej lahko prebereš itd.

Naš govor ne sme biti za sogovornika žaljiv. O stvari se je treba tudi proučiti. Neznansko težko se je pogovarjati o stvarih, ki jih ne vemo ali ne razumemo. Seveda lahko sodelujemo tudi v takšnih pogovorih, ampak le kot poslušalci. Tudi poslušanje je pogovor. Moder človek molči, kadar ne pozna stvari. Če se spuščamo v pogovor, moramo pričakovati, da nas bo nekdo tudi napačno interpretiral ali tudi žalil. Tukaj potrebujemo širino srca in vzgojo za konflikt. Dejstvo je, da ne moreš vsemu prikimati, kar ti nekdo govori in tudi ne smeš pokimati, če veš, da ni res. Toda prepiraj se samo o tej stvari, ne začni sovražiti sogovornika, ki po tvojem misli narobe. Ne meči mu zaradi ene napačne misli cele družine in vse rodovine in politične pripadnosti v obraz. Bodi prepričan, da imata s sogovornikom marsikaj skupnega ne samo različnega. V neki drugi stvari sta morda enakega mnenja. Za prepir se je potrebno vzgajati.

Morda se bo kdo vprašal, zakaj vam to govorim. Zdi se mi izredno pomembno. Ker se danes srečujemo z vsemi mogočimi načini komuniciranja. Srečujemo se z javnim razglašanjem nekkih laži, ki jih nihče ne zanika, srečujemo se s tem, da nekdo nekoga z lažmi obmetava in mu jemlje dobro ime, pa nič ne odgovarja.

Srečujemo se s prepiranjem na smrt in smrtno sovraštvo ponavadi za prazen nič ali pa samo zato, ker ne znamo pravilno poslušati. Srečujemo se z zelo prefinjenimi in polizanimi dobrikanji, za katerimi pa se skrivajo velike lumparije. Vse to se dogaja pred našimi očmi, v naših sredstvih javnega obveščanja, v našem medsebojnem dialogu in vse to nas nehote prevzema.

Seveda si ne mislim, da lahko v desetih stavkih rešim problem medsebojnega dialoga, lahko pa si moje razmišljanje vsi skupaj vzamemo za razmislek ob letošnjem kulturnem prazniku in obogatimo našo kulturo še s kulturnim dialogom.

Športno društvo Dobropolje

Najprej lep pozdrav vsem bralkam in bralcem Našega kraja. Čeprav nas niste zasledili v prejšnji številki, to še ne pomeni, da se v našem društvu nič ne dogaja. Pa poglejmo:

Namizni tenis - medobčinsko prvenstvo za posameznike:

2. Damjan Erčulj - ŠD Dobropolje
3. Slavko Globokar - Krka
4. Tone Kralj - ŠD Dobropolje

V kategoriji deklic od 6. - 8. razreda je Marta Jakopič dosegla uvrstitev na 3. mesto.

Odbojka - medobčinsko prvenstvo za ženske:

1. mesto ŠD Flip Flop	10 točk
2. mesto ŠC Josip Jurčič	8 točk
3. mesto ŠD Grosuplje	6 točk
4. mesto ŠD Grča	4 točke
5. mesto Žabe	2 točki
6. mesto ŠD Dobropolje	0 točk

Igrala so naslednja dekleta: Andreja Novak, Irena Hočevar, Nika Krivec, Vesna Hrovat, Tanja Novak, Anja Mesojedec, Janja Kuplenk, Tadeja Kuplenk, Marjeta Bandur.

Potrebno je povedati, da dekleta igrajo zelo lepo odbojko, vendar so še premalo uigrane, saj so šle na prvenstvo praktično brez treningov. Za jesen obljublajo, da se bodo veliko bolje pripravile. Bomo videli!

Odbojka - medobčinsko prvenstvo za moške:

1. mesto Ali Baba	12 točk
2. mesto ŠD Šmarje Sap	8 točk
3. mesto ŠD Grosuplje	8 točk
4. mesto ŠD Grča	6 točk
5. mesto ŠD Dobropolje	6 točk
6. ŠC Josip Jurčič	2 točki
7. Banane	0 točk

Moški so se izkazali z izredno odbojko, kljub temu da se odbojka na tem nivoju v Dobropolju ni igrala že nekaj časa. Moške ekipe so izredno izenačene, tako da bodo boji v jesenskem delu še toliko zanimivejši.

Igrali so: Aleš Pugelj, Marko Strah, Bojan Novak, Primož Strnad, Damjan Strnad,

Franci Blatnik, Matej Strah, Danilo Drobnič, Marko Ahačevčič

ŠD Dobropolje se je odločilo, da sodeluje v športno - humanitarni akciji "Veter v laseh, s športom proti drogi". S tem smo se vključili v vseslovensko gibanje saj bo v njem sodelovalo že okoli 40 slovenskih občin.

Akcija je letos dobila tudi mednarodno potrditev. V letu 1998 bo postala evropsko gibanje. Odločitev o tem je sprejela CESS - vse evropska organizacija športa in zdravja. Za vse je to potrditev, da smo "veter" usmerili v pravo smer.

S to akcijo želimo opozoriti na nevarnost droge in hkrati ponuditi drugačen, bolj optimističen, prevetren in športno obarvan način življenja mladih.

Akcijo načrtujemo izpeljati v drugi polovici aprila ob sobotah oz. nedeljah.

Dejavnosti, ki se bodo odvijale:

- košarka (mešane trojke, ekipa šteje 3 igralce in 1 rezervo, ves čas mora igrati eno dekle)
- odbojka (ekipa šteje 4 igralce in 2 rezervi, igrajo 2 fanta in 2 dekleti)
- likovno izražanje
- glasbena vsebina

V tej akciji bomo potrebovali vsestransko pomoč kraja, tako v tekmovalnem kot v materialnem smislu. Vse mlade pozivamo, da se že sedaj organizirajo v ekipe in jih pričnejo prijavljati organizatorju. Prav tako naprošamo vse, ki ste pripravljeni nuditi pomoč v materialnem smislu, da se pravčasno obrnete na organizatorja in se dogovorite za sodelovanje.

To je bilo zelo na kratko o tej akciji. Več pa si boste prebrali v naslednji številki Našega kraja.

Pripravil: Alojz Kuplenk

➔ nadaljevanje s str. 6

Vsekakor je pričakovati, da bo politično dogajanje v prihodnjih dneh in tednih še zanimivo.

Kako daleč se pustijo slovenski volivci manipulirati in kakšna načela "odlikujejo" nekatere politike, je dovolj navesti samo eno ime - Zmaga Jelenčiča. In vendar so tega spornega politika volivci na zadnjih državnoborskih volitvah nagradili s tolikšnim številom glasov, da še vedno sedi v poslanskih klopih in je neprenehoma v ospredju političnega dogajanja. Nedavno je posegel celo v zunanjo politiko. Manipuliranje meji že skoraj na norčevanje in podcenjevanje zgodovinskega spomina volivcev. Kako drugovrednotiti dejanje tega igralca, ki je bil v nekem obdobju največji "sovražnik" južnjakov, zdaj pa po nekaj letih odide prav v Beograd urejati meddržavne odnose. Seveda lahko le naivneži verjamejo, da ga je pot vodila zasebno brez tihega soglasja najvišjih predstavnikov oblasti.

Nekaj je gotovo. Njegova vsakokratna politična igra je dobro premišljena in dogovorjena z delom slovenske politike in služi točno določenim ciljem. Dovolj zgovorna je tudi njegova velika medijska promocija, ki vsakokrat spremlja njegove "podvige". Brez nje bi taki politiki zelo hitro zginili s političnega prizorišča, tako pa si lahko mirno, brez posledic, privoščijo vse, celo nagovarjanje h genocidu dela slovenskih volilcev ...

M. S.

Sodelovanje med gozdarji in lastniki gozdov

K pisanju me je vzpodbudil v zadnjem času občuten porast t.i. črnih sečenj (sečenj brez dokazila) na območju KE Dobropolje. Te je pripisovati izjemno ugodnim vremenskim razmeram za delo v gozdu v povezavi z neinformiranostjo lastnikov gozdov o "novostih" v gozdarstvu, ki veljajo že peto leto. Zato naj bo ta prispevek namenjen k informiranju lastnikov gozdov o "novih" razmerah v gozdarstvu.

Gozdovi spadajo med naravna bogastva, za katera Ustava Republike Slovenije (70. člen) zahteva, da se z zakonom določijo pogoji, pod katerimi se smejo izkoriščati.

Zakon o gozdovih (sprejet maja 1993) zato ureja varstvo, gojenje, izkoriščanje in rabo ter tudi razpolaganje z gozdovi kot občutljivim naravnim bogastvom s ciljem, da se zagotovijo:

1. sonarno ter večnamensko gospodarjenje, usklajeno z načeli varstva okolja in naravnih vrednot;
2. trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema;
3. trajno uresničevanje vseh funkcij.

Gozdovi lahko ob pravilnem gospodarjenju in rabi trajno opravljajo vse svoje številne funkcije:

- EKOLOŠKE: varovanje gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološko, biotopsko ter klimatsko;
- SOCIALNE: varovanje objektov, rekreacijska, turistična, poučna, raziskovalna, higienko-zdravstvena, funkcija varovanja naravne in kulturne dediščine in drugih vrednot okolja, estetska, ...
- PROIZVODNE: lesnoproizvodna funkcija, ostali gozdni proizvodi in sadeži, lovskogospodarska funkcija.

Vse te funkcije so na območju KE Dobre-

polje prisotne v večji ali manjši meri.

Zaradi prisotnosti različnih ekoloških in socialnih funkcij v gozdovih, ki predstavljajo za lastnika določeno omejitev pri gospodarjenju v svojem gozdu, država iz proračuna sofinancira lastniku dela pri vzdrževanju gozdnih cest, gojenju in varstvu gozdov.

V skladu z Zakonom o gozdovih so se prejšnja Gozdna Gospodarstva razdelila na:

1. ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE (v nadaljevanju ZGS), javno gozdarsko službo, ki je v celoti plačana iz proračuna Republike Slovenije. ZGS ima sedež v Ljubljani. Ta ima po gozdno gospodarskih območjih območne enote (ena od teh je OE Kočevje), le te pa naprej krajevne enote (ena od teh je KE Dobropolje).

2. IZVAJALSKA PODJETJA, ki so profitna in se ukvarjajo z izvajanjem del pri poseku, spravi, prevozu in s prodajo lesa (na območju prejšnjega GG Kočevje je to sedaj GRČA d. d.)

Pomembnejša pridobitev za lastnike gozdov je odprava obvezne prodaje gozdnih sortimentov Gozdnim gospodarstvom. Promet z lesom je sedaj popolnoma sproščen.

V prejšnji organizaciji gozdarstva so se namensko zbirala sredstva za gojenje in varstvo gozdov, za gradnjo gozdnih cest in vlak. Vsa ta sredstva, pa tudi gozdarska služba se je financirala iz posekanega kubika lesa.

Danes lastniki plačajo davek od katasterskega dohodka ter pristojbino za vzdrževanje gozdnih cest (6,9% od katasterskega dohodka), zato je bojazen o obdavčenju od posekanega lesa odveč.

Na podlagi Zakona o gozdovih so bili izdani različni podzakonski akti, pravilniki in odredbe, ki podrobneje opredeljujejo različna področja pri delu z gozdom. Eden takih je Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Ur. list RS št. 55, 16. 09.1994).

Ta že v prvem členu opredeljuje, da mora biti drevje pred posekom označeno. Tako je bila dilema o tem, ali drevje odkazovati ali ne, odpravljena.

Na podlagi skupne izbire drevja za posek, ki jo opravi lastnik gozda in revirni gozdar, le ta izda lastniku odločbo v upravnem postopku (17. člen Zakona o gozdovih).

Odločbe se izdajajo še za potrebna gojitvena dela, varstvena dela, za pridobivanje okrajsnih dreves, ...

Izdana odločba je tudi pogoj za pridobitev subvencij iz državnega proračuna.

Začel sem s "črnimi sečnjami", pa bom še končal z njimi v upanju, da bodo v prihodnosti čedalje bolj redke.

Za morebitna dodatna pojasnila smo vam na voljo gozdarji ZGS, KE Dobropolje s sedežem v Predstrugah 60, telefon: 787-032.

Vodja KE Dobropolje
Andrej Andoljšek, dipl. ing. gozd.

AVTOŠOLA VEZI

- prireja brezplačni tečaj CPP za kategorije: A, B, C in E, vsak torek ob 17. uri
- možna takojšnja vožnja na sodobnih vozilih
- izbirate lahko med inštrutoricami in inštrukturorji
- **popust za dijake in študente, ura vožnje 1.850,00 SIT**

Informacije in prijave vsak dan od 8.-17. ure

Vilharjeva 27, Ljubljana
(za železniško postajo)
tel.: 061-13 77 117

Gumnišče 27, Škofljica
(popoldan)
tel.: 061-667 212

KNJIŽNICA GROSUPLJE
Adamičeva 13

KINO "DOBREPOLJE" VIDEM

34

KINOPROGRAM ZA MESEC MAREC 98

PETEK, 6. marec, ob 19.30IZJEMOMA NE BO
KINOPREDSTAVE!**NEDELJA, 8. marec, ob 15. uri ob 19.30**ameriški ljubezenski film – film katastrofe
TITANIC

KRATKA VSEBINA: Titanic se je potopil v noči iz 14. na 15. april leta 1912, v Pacifiškemu oceanu po trčenju z ledeno goro. V ospredju je ljubezenska zgodba med 17-letno Rose, dekletom iz premožnejših slojev, in Jackom, mladim podpalubnim potnikom, ki neizmerno ceni svobodo duha...

Vsekakor odličen film s LEONARDOM Di CAPRIOM in KATE WINSLET v glavni vlogi.

PETEK, 13. marec, ob 16. uri in 19.30

ameriška risanka

ANASTASIJA

KRATKA VSEBINA: Risanka prikazuje življenje najmlajše hčerke ruskega carja NIKOLAJA II. Rojena je bila v začetku tega stoletja (1901) in je v Petrodvorcu preživela poboj carske družine, ki so jo leta 1918 pobili boljševiki.

O Anastasiji so posneli že nekaj filmov in TV nadaljevanj, ki je bila pred leti predvajana tudi na naši nacionalni televiziji, sedaj pa so izdelali še risanko, ki je zanimiva tako za otroke kot odrasle.

NEDELJA, 15. marec, ob 15. uri in 19.30

ameriški akcijski triler - uspešnica

MIROVNIK (PEACEMAKER)

KRATKA VSEBINA: Terorist ima več obrazov. Lahko je politični fanatik, ki hoče opozoriti na probleme svojih somišljenikov. Lahko je plačanec, ki gleda le na finančne koristi, lahko pa je le človek, ki ga preganjajo demoni lastne usode.

V zakotnem predelu Rusije se bliža trčenje dveh vlakov. Eden prevaža potnike, drugi jedrsko orožje namenjeno za uničenje po START dogovoru o jedrski razorožitvi. Nekaj trenutkov po trčenju jedrska eksplozija z močjo 75 kiloton pretrese okoliško podeželje in povzroči mednarodni pregon v dreamworksovem akcijskem trilerju Mirovnik.

Dr. Julia Kelly (Nicole Kidman), jedrska znanstvenica in vodja oddelka Bele hiše za nadzor nad jedrskim tihotapljenjem, je prva, ki ugotovi, da katastrofa ni bila zgolj nesreča, ampak najverjetneje delo teroristov. To-

da Thomas Devoe (George Clooney), častnik obveščevalne službe in član specialnih enot meni, da je bilo vse skupaj le zarota in krinka, ki bi zaščitila rop nuklearnega orožja. Nihče od njiju se ne moti...

PETEK, 20. marec, ob 19.30

ameriška akcijska srhljivka

ALIEN - OSMI POTNIK 4. del

KRATKA VSEBINA: Kdor se še spominja, kako se je končal tretji del, bi bil prepričan, da četrtega dela ne bodo posneli, saj je poročnica RIPLEY umrla, in sicer tako, da je zgorela v lavi. V četrtem delu zopet oživi in ker je takrat v lavi zgorela skupaj z ALIENOM, ima sedaj v svojih celicah tudi njegove gene. Oživi pravzaprav s kloniranjem iz njene krvi, ki so jo postrgali s tal laboratorija. RIPLEYEVA, ki ne sočustvuje več s svojo vrsto in nima več pravega motiva, da bi se upirala pošastim iz vesolja, Zemlja pa je vse bližje in bližje katastrofi...

NEDELJA 22. marec, ob 15. uri in ob 19.30

ameriški psihološki triler

ZBOGOM DEKLETA

KRATKA OZNAKA: Ko dr. Alex Cross (Morgan Freeman), detektiv washingtonske policije in izvedenec za sodno psihologijo izve, da je njegova nečakinja najverjetneje žrtv ugrabitve, se odpravi v Severno Karolino, da bi primer raziskal. Toda za razliko od ostalih primerov, je ta oseben in v njem ni prostora za napake.

Ko pride v Durham, Cross ugotovi, da je na delu že specialna preiskovalna enota in da Naomi ni edina žrtv: pogrešajo še sedem drugih deklet, našli pa so tudi dve trupli s sporočilom in podpisom "Casanova". Šef policije Hatfield (Brian Cox) in detektiva Nick Ruskin (Cary Elwes) in Davey Silkes (Alex McArthur), niso najbolj navdušeni nad neuradno Crossovo preiskavo. Ko najdejo tretje truplo in se v zadevo vmeša tudi agent FBI ja Kyle Craig (Jay O.Sanders), Cross ugotovi, da ima primer večje razsežnosti. Seth Samuel (Richard T. Jones) Naomin fant, sumi profesorja Sachs (William Converse-Robeits), toda Cross ni popolnoma prepričan...

PETEK, 27. marec, ob 19.30

ameriški pustolovski film

ALJASKA

KRATKA OZNAKA: Mladoletna otroka, brat in sestra živita skupaj z očetom (mati jim je umrla), ki je panoramski pilot na Aljaski. Med nekim poletom doživi nesrečo, ki jo preživi, vendar si sam ne more pomagati, reševalne ekipe pa so prekinile reševanje, ker ga imajo za mrtvega. Otroka ga odideta sama iskat, družbo pa jima dela beli medved, ki sta ga otroka rešila iz pasti divjih lovcev. Medved jima kaže pot in ju brani pred različnimi nevarnostmi, ki v divjini prežijo na otroka...

NEDELJA, 29. marec, ob 15. uri in 19.30

ameriška super nora komedija

AUSTIN POWERS

KRATKA VSEBINA: AUSTINA POWERSA, divjega swingerja, modnega fotografa in najboljšega tajnega agenta na svetu zamrznejo leta 1967 in ga po tridesetih letih spet obudijo, da bi rešil svet pred zlobnim Dr. EVILOM. Čeprav se zdi, da se svet medtem ni veliko spremenil, saj so še vedno v modi hipijevski vzorci, kratka krilca in žive barve, ima ubogi AUSTIN poleg odgovorne naloge še dodatni hendikep, je pač edini seksualni revolucionar v postrevolucionarnem svetu...

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ
GROSUPLJE

KINO "DOBREPOLJE"

OBVESTILO

Po treh letih smo s 1. marcem 1998 prisiljeni minimalno podražiti kinovstopnice. Podražitev bo zajela le večerne kinopredstave, cene kinovstopnic za popoldanske kinopredstave pa ostajajo nespremenjene oziroma se balkon celo poceni, saj bo za popoldanske kinopredstave veljala enotna cena 400,00 SIT.

CENE KINOVSTOPNIC:

PARTER: 450,00 SIT

BALKON: 500,00 SIT

Popoldanske kinopredstave (nedelja, ob 15. uri in petek, ob 16. uri, itd.): ENOTNA CENA - 400,00 SIT

UPRAVA KINA DOBREPOLJE

Zaradi velikega zanimanja za film "TITANIC", ki ga predvajamo v nedeljo, 8. marca 1998 ob 15. in 19.30 uri, bomo začeli od 1. marca 1998 dalje prodajati oštevilčene vstopnice po vrstah in sedežih v predprodaji. Predprodaja vstopnic velja samo za predstavo ob 19.30 uri.

Cene vstopnic: PARTER: 450,00 SIT,

BALKON: 500,00 SIT

PREDPRODAJA BO:

V NEDELJO, 1. marca, PRI OBEH KINOPREDSTAVAH

V PONEDELJEK, 2. marca,

PRI BABIČ MARIJI od 8. - 16. ure

V SREDO, 4. marca,

PRI BABIČ MARIJI od 8. - 16. ure

V PETEK, 6. marca,

PRI BABIČ MARIJI od 8. - 16. ure

Vstopnice za kinopredstavo ob 15. uri ne bodo v predprodaji, cene vstopnic pa bodo enotne 400,00 SIT.

UPRAVA KINA DOBREPOLJE

Ustanovitelj glasila je Občina Dobrepolje, ki jo zastopa izdajateljski svet. Urednica: Mihaela Steklasa. Uredniški odbor: Metka Žnidaršič, Slavka Mustar, Ema Sevšek, Ivan Grandovec, Tina Šuštar, Katja Gregorič. Tisk in oblikovanje: Aurorafograf d. o. o. Za foto Naš kraj: Tone Steklasa. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1100 izvodov. Glasilo spada med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odstotkov.